

Nowiny Gminne

Informator kulturalno - społeczny Gminy Godziszów

Obchody Roku Niepodległości w gminie Godziszów

3 czerwiec - Wólka Ratajska - Rodzinny Piknik Patriotyczny

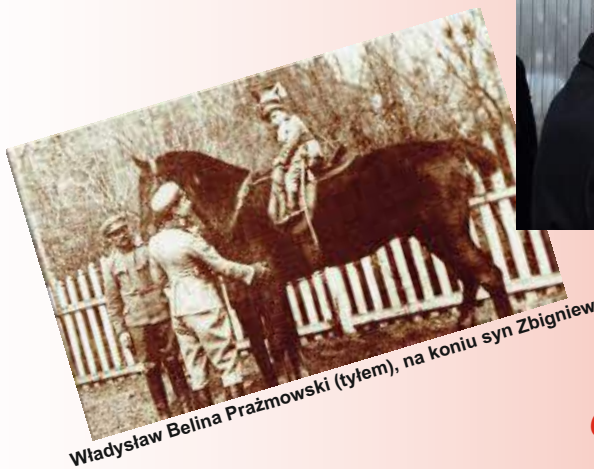
**8 czerwiec - Odjazdowy bibliotekarz - "Rowerem wstecz"
- śladami historii po gminie Godziszów**

1 lipiec - Zdzitowice - Powiatowe Koncertowanie Patriotyczne

**11 listopada - Godziszów - Gminne Obchody setnej rocznicy
odzyskania przez Polskę Niepodległości**

Stulecie Niepodległości Polski 1918-2018

Władysław Belina Prażmowski (tytuł), na koniu syn Zbigniew

Gminny Dzień Strażaka

Gminny Dzień Strażaka

Nagrywanie płyty w GCKiP

W numerze...

To było 11 listopada...

Nagrywamy płytę - aktualności z GCKiP

Wielkanocne tradycje w Bibliotece....

Wyborco! Sprawdź, czy jesteś w rejestrze wyborców

Przeprowadzałeś się lub wyjeżdżałeś z Polski? Wyjechałeś ze swojej miejscowości na studia lub do pracy? Zmieniałeś adres zamieszkania albo zameldowania? Upewnij się, że jesteś wpisany do rejestru wyborców tam, gdzie teraz mieszkasz!

Jeśli Twojego nazwiska nie ma w rejestrze wyborców, to nie będziesz mógł głosować w nadchodzących wyborach samorządowych.

Rejestr wyborców to lista osób z prawem do głosowania w danej gminie. Jeżeli masz stałe zameldowanie, to znaczy, że Twoje nazwisko jest w rejestrze wyborców w gminie, w której jesteś zameldowany. Będziesz mógł oddać głos.

Jeśli jednak jesteś zameldowany na pobyt czasowy, albo w ogóle nie masz meldunku, to nie ma Cię w rejestrze wyborców i nie będziesz mógł głosować w wyborach.

Co masz zrobić?

Złóż wniosek o wpisanie do rejestru wyborców w gminie, w której mieszkasz. Sprawdź już dziś w swoim urzędzie gminy czy jesteś w rejestrze wyborców!

Więcej informacji na stronie www.pkw.gov.pl oraz na kanałach Państwowej Komisji Wyborczej i Krajowego Biura Wyborczego w serwisach społecznościowych.

Całkowite koszty uczestników projektu pieców i kolektorów słonecznych

Podajemy aktualne koszty jakie poniesie każdy uczestnik projektu dotyczący kolektorów słonecznych i pieców na biomasę. Na początku stycznia br wpłynęła do Gminy Godziszów Interpretacja Indywidualna, która dodatkowo nakłada na otrzymaną dotację podatek VAT w wysokości 8%. Jest to nowość w postępowaniu Ministerstwa Finansów, które do tej pory nie nakładało dodatkowych podatków na dotacje unijne. W tym rozstrzygnięciu gmina Godziszów nie jest wyjątkiem. Interpretację nakładającą dodatkowy podatek otrzymują również inne Gminy, które uczestniczą w projektach związanych z odnawialnymi źródłami energii. Po analizie kosztów zdecydowano, iż połowę kwoty podatku od dotacji pokryje gmina Godziszów a połowę każdy uczestnik projektu. Informacje, które zostały podane mieszkańcom na grudniowych spotkaniach w Zdziłowicach i Piłatce, w ostatnim numerze Nowinek Wiejskich oraz na www.godziszow.pl nie uwzględniały podatku nałożonego przez Ministerstwo Finansów.

Koszty kolektory słoneczne:

Dotychczas, aby potwierdzić chęć uczestnictwa w realizacji zadania każdy z właścicieli nieruchomości musiał wpłacić zaliczkę, która w przypadku kolektorów słonecznych wyniosła 1296 zł,

Wielkość instalacji	Kwota II raty	Całkowita wartość wkładu mieszkańca (I i II rata + połowa kwoty podatku od dotacji)
20 rur + zbiornik 200 litrów (1-3 osób)	905,43 zł	2201,43 zł
30 rur + zbiornik 300 litrów (4-5 osób)	1104,43 zł	2400,43 zł
40 rur + zbiornik 400 litrów (6 i więcej osób)	1252,43 zł	2548,43 zł

Koszty piece: I rata dla osób chętnych na montaż pieca na biomasę wyniosła 1620 zł

Typ pieca	Kwota II raty	Całkowita wartość wkładu mieszkańca (I i II rata + połowa kwoty podatku od dotacji)
Heintztechnik Hitpellet 20 kW	1201,43 zł	2821,43 zł
Heintztechnik Hitpellet 24kW	1412,43 zł	3032,43 zł
Atmos – Zgazowujący drewno	1433,43 zł	3053,43 zł

Wysokość drugiej raty nie jest taka sama dla wszystkich uczestników i uzależniona jest od wielkości instalacji solarnej, bądź typu i mocy pieca. Przypominamy, iż projekt nie obejmuje wykonania instalacji elektrycznej wraz z bezpiecznikiem różnicowoprądowym dla zasilania urządzeń solarnych (3 gniazda dla instalacji solarnych; 1 gniazdo dla pieca na pellet; 2 gniazda dla pieca zgazowującego drewno), zakupu i montażu grzałki elektrycznej (grzałka nie jest niezbędnym elementem), podłączenia górnej wężownicy do pieca c.o. – te koszty ponosi dodatkowo uczestnik projektu. Mieszkaniec ponosi koszty za prace oraz urządzenia i części montowane poza pomieszczeniem kotłowni oraz za prace remontowe będące następstwem prac montażowych (malowanie, uzupełnienie okładzin ścian i podłóg, naprawa tynków, elewacji i innych drobnych prac kosmetycznych przywracających estetykę budynku). Projekt pn: „Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w województwie lubelskim - dostawa i montaż kolektorów słonecznych na terenie nieruchomości położonych na obszarach Gminy Godziszów - etap II” realizowany jest w ramach Osi priorytetowej 4 Energia przyjazna środowisku Działanie 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi: 6 244 187,60 zł. 85% wartości projektu to dofinansowanie ze środków europejskich z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego.

Informujemy uczestników projektu dot. kolektorów słonecznych i pieców na biomasę o konieczności uregulowania kwot II raty za instalacje kolektorów słonecznych i pieców na biomasę.

Rok 2018 to kolejne inwestycje drogowe na terenie naszej gminy.

Roboty drogowe spotkamy na drogach w Godziszowie, Wólce Ratajskiej, Rataju, Piłatce i Zdziłowicach

UWAGA !!!

ROBOTY DROGOWE W GMINIE GODZISZÓW

Godziszów - Cmentarz

Już wkrótce rozpoczną się prace na drodze gminnej biegnącej obok kościoła w Godziszowie. W ramach zadania ułożona zostanie nowa nawierzchnia asfaltowa, usunięte zostaną nierówności chodnika a miejsca parkingowe wzdłuż drogi wyłożone zostaną kostką chodnikową. Prace potrwać do końca sierpnia br. Prace realizuje Przedsiębiorstwo Robót Drogowo Mostowych z Borownicy. Wartość zadania to kwota 183 000 zł

Wólka Ratajska – Cmentarz

Równoległe do prac w Godziszowie będą trwać roboty w Wólce Ratajskiej na drodze do cmentarza. W ramach zadania powstanie 270 metrów nowej nawierzchni asfaltowej o szerokości 3 m. Wartość zadania firma Eco-Cargo z Wrocławia wyceniła na około 63000 zł. Maksymalny termin zakończenia prac to koniec sierpnia br.

Rataj

Trwa postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy odbudowy poprzecznej drogi prowadzącej od Rataja do granicy z gminą Janów Lubelski. Na odcinku o długości ponad 2,2 km powstanie asfaltowa nawierzchnia o szerokości 3 m. Prace na tej drodze możliwe są dzięki promesie z dotacją z budżetu Państwa na odbudowę zniszczeń spowodowanych przez warunki atmosferyczne, którą w połowie kwietnia w Lublinie z rąk ministra MSWiA Joachima Brudzińskiego odebrał Wójt Gminy Józef Zbytniewski. W połowie czerwca poznamy wykonawcę prac.

Godziszów – Suchowola

Pod koniec kwietnia br został złożony wniosek na modernizację drogi gminnej Godziszów Pierwszy – Suchowola do rządowego programu na Rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów, który zapowiedział premier Morawiecki. Wniosek zakłada modernizację 990 metrów drogi, wykonanie nawierzchni asfaltowej o szerokości 3 m. Regulamin programu przewiduje ogłoszenie wyników w połowie czerwca. W przypadku zakwalifikowania się wniosku, zadanie zostanie zrealizowane do końca roku.

Godziszów Parking

Wkrótce ruszą prace przy wykonaniu utwardzenia placu przy budynku parafialnym w Godziszowie. W ramach zadania powstanie wielofunkcyjny plac z kostki brukowej o powierzchni ponad 600 m². W chwili obecnej trwa etap uzyskiwania pozwoleń i wyłaniania wykonawcy. Prace zostaną wykonane najpóźniej do końca sierpnia.

Droga powiatowa do Piłatki

Trwa etap dokumentacji środowiskowej przy przebudowie drogi powiatowej w kierunku Piłatki. Zadanie będzie wykonywane w br. przez gminę Godziszów i powiat Janowski. W ramach zadania powstanie nowa nawierzchnia na odcinku ponad 1700 metrów, od skrzyżowania z drogą Zdziłowice – Janów do Piłatki.

Zdziłowice Trzecie za Stodołami

W br. planowane jest również wykonanie przebudowy drogi gminnej w Zdziłowicach Trzecich – za stodołami. Dokumentacja przewiduje wykonanie mieszanej nawierzchni. Na odcinku od drogi do „Klatki” do P. Sosnówki wykonana zostanie nawierzchnia asfaltowa, a do P. Moskala droga z płyt betonowych.

ŁZ

Foto. R.Radzik

1918 - 2018

100 - lecie

odzyskania Niepodległości

To było 11 listopada...

Kiedy 6 sierpnia 1914 roku z krakowskich Oleandrów wymaszerowali żołnierze I Kompanii Kadrowej wspierani przez pieszy patrol ułanów Władysława Beliny Prażmowskiego, przyglądający się temu z dystansu mógłby powiedzieć o nich „szaleńcy”, oskarżyć ich o brak odpowiedzialności, lub o to, że nie rozumieją czym jest wojna. Rzeczywiście wyglądało to mało imponująco, ponad 140 mężczyzn, często jeszcze chłopców, patrol konny bez koni. Trudno widzieć w takiej „sile” zwycięstwo. Kiedy I Kompania Kadrowa weszła do zaboru rosyjskiego, nikt nie witał ich kwiatami jako wyzwolicieli. Spotykali się z obojętnością a nawet z niechęcią, a przecież chcieli tylko bić się o wolną Polskę. Tyle tylko, że ci ludzie, którzy mieli ich witać słyszeli o takich „szaleńcach”, którzy wcześniej bili się o Polskę we wszystkich powstaniach, na terenie Rzeczypospolitej i poza nią, których kości porzucane były po całym świecie przez katorgę, czy przymusową emigrację, niektórzy z zesłańców ciągle byli gdzieś na Syberii. Jednym z nich był Łukasz Przybylski – polski weteran, ur. w 1814, uczestnik powstania listopadowego, powstania styczniowego..., a także żołnierz walczący na frontach I wojny światowej oraz biorący czynny udział w powstaniu wielkopolskim! Człowiek, który bił się o Polskę w wieku 105 lat! Gdy zaczynał swoją przygodę z wojskiem miał ledwie 16 lat, walczone wówczas za pomocą pistoletów skałkowych i dział z brązu na czarny proch. Polska była wtedy pod zaborami, nie było jej na mapach Świata ani Europy. Gdy po raz ostatni wziął czynny udział w walce zbrojnej stosowano już karabiny maszynowe, czołgi i samoloty. W 1914 r. długo się nie zastanawiał i postanowił przedostać się do Polski. Przebywa Sybir i Rosję, dociera do Bobrujska. Tu ujrzał ułańskie chorągiewki gen. Dowbora-Muśnickiego. Odżyły stare kości od ich barwnego furkotu. Poczut żołnierz „listopadowy” dawny młody wigor w kościach, zobaczył się na powrót kadetem, trzasnął z siebie wiek żywota jak sen z młodych powiek i już w dni kilka siedział na koniu z lancą w ręku, on, stoczteroletni kadecik, zdrów jak dąb i siwy jak gołąb, w jednym szeregach ze smykami, którym mógłby śmiało pradziadkować. W roku 1919 był w armii wielkopolskiej, która walczyła z Niemcami. Ranny w lewą (stu pięcioletnią) nogę, idzie rozmyślać na łóżku szpitalnym w Warszawie, co się to w tak krótkim czasie porobiło na świecie. Zwłaszcza że Belweder niedaleko – a pan pułkownik Przybylski ma dotąd w pamięci mopsią twarz księcia Konstantego. Dowbór-Muśnicki, zobaczywszy 104-letniego Przybylskiego, natychmiast mianował go pułkownikiem. Nikt tak

długo jak on nie czekał na awans do stopnia pułkownika, ale też nikomu na drodze do kariery nie stanęło czterech carów, dwóch królów i pięciu cesarzy... postać niesamowita, człowiek, którego nic nie mogło zniechęcić. Czas był niezwykły i ludzi niezwykłych dała nam Opatrzność. Jednym z nich był Józef Piłsudski wychowany w tradycji powstańczej, znający gorzkość przegranej i dramat skazanych. Człowiek ten miał jednak wizję. Ta wizja to Wolna Polska. Wizja zdawałoby się szaleńcza, tym bardziej, że tylko garstka chciała o Nią walczyć, ale Piłsudski już w sierpniu 1914 roku widział w tej garstce –w żołnierzach I Kompanii Kadrowej „...czołową kolumnę wojska polskiego...”, mówił o nich „...kadry, z których rozwinąć się ma przyszła armia polska..”. Dlatego nazwał ją Kompanią Kadrową. Dowodzi to niezwykłego talentu i przenikliwości. To on przewidział klęskę wszystkich zaborców jednocześnie, pomimo tego, że układy sojusznicze wykluczały taką możliwość i sprawa polska była w zasadzie od początku przegrana, bo żaden zaborca nie zgodziłby się na odbudowę Rzeczypospolitej. Plan Piłsudskiego wymagał ogromnej delikatności i zręczności dyplomatycznej ze względu na niechęć zaborców do tworzenia oddziałów z polskimi znakami i

komendami. Polacy mieli służyć w szeregach i mundurach zaborców. Dopiero Akt 5 listopada zmienił sytuację i otworzył drzwi dla innych dokumentów mówiących o oddziałach polskich i wolnej Polsce. Postacią z tamtych czasów szczególnie nam bliską jest pułkownik Władysław Zygmunta Belina Prażmowski syn powstańca styczniowego Hipolita Prażmowskiego. Władysław Belina Prażmowski jako jeden z siedmiu (Siódemka Beliny) uczestniczył w pierwszym pieszym patrolu ułańskim.

rtm. Władysław Belina Prażmowski

6 sierpnia patrol miał konie, mundury i broń „wyfasowane” jak mówiono na Austriakach, a już 13 sierpnia stanowił szwadron w sile 140 ludzi. Wkrótce Belina organizuje 1 Pułk Ułanów Nam, którzy jesteście w czasie świętowania Wielkiej Nocy pomaga ofiarą życia Jezusa, ale co mają powiedzieć ci, którzy nie wierzą w nagrodę w Niebie. Legionów Polskich, tzw. „beliniaków”. Latem 12 sierpnia 1917 roku za odmówienie złożenia przysięgi na wierność państwu centralnym Belina otrzymał dymisję z Legionów. Wtedy też osiadł w majątku wydzierzawionym od Zamoyskich w Godziszowie. Ciągłe aktywny i gotowy służyć Ojczyźnie. To właśnie do Godziszowa 1 sierpnia 1923 roku przyjechał marszałek Józef Piłsudski aby trzymać do chrztu syna Beliny - Janusza Józefa urodzonego 10 września 1917. Na marginesie losy rodziny Prażmowskich nie były zbyt szczęśliwe. Belina żył tylko 50 lat, jego synowie: Zbigniew podporucznik 1 Pułku Szwoleżerów zginął w wyniku nieumyślnego postrzału w wieku 23 lat w lutym 1937 roku, Janusz Józef – chrześniak Marszałka został zestrzelony nad Francją 23 kwietnia 1943 jako kapral nawigator 300 Pułku Bombowego w wieku 26 lat, pochowany jest we Francji w La Baule Escoublac, Andrzej zmarł w niemowlęctwie, Lech urodzony w Godziszowie w 1920 roku, wyemigrował do Kanady w 1947 roku i tam zmarł w 2004 roku i

Janusz Józef Prażmowski

Wreszcie wielki test polskości w 1920 roku pod Korosteniem, Cycowem, Warszawą, Komarowem. Potem II wojna światowa i Polacy na wszystkich frontach, miliony ofiar cywilnych, koniec wojny na zachodzie i kolejna okupacja i kolejne ofiary z życia polskich bohaterów. Wreszcie solidarność, Stan Wojenny, Smoleńsk. Ta skrócona sprawa wrażenie jakby nie było końca sprawdzianom, testom, ofiarom. Być może Bóg przygotowuje nas, hartuje na coś co ma być, a te wszystkie ofiary i ich życiorysy są dla nas drogowskazem. Z drugiej strony historia ostatnich lat i

córka Alina urodzona w 1923 roku żyjąca do dzisiaj. Efektem działania tych i milionów mniej lub bardziej znanych Polaków i nie tylko, była niepodległość, której rocznice o d z y s k a n i a obchodzimy 11 L i s t o p a d a . Wiemy, że ta data nie oznacza końca walki, bo zostało wiele do zrobienia. Polacy dalej walczyli: w Wielkopolsce, na Śląsku, w Lwowie, Wilnie.

te niekończące się walki, ofiary mogą wywoływać poczucie niesprawiedliwości. Ciągłe cierpimy, ciągle ktoś nas napada, o coś oskarża, czegoś chce. I wciąż nie widać wdzięczności nagrody. Nasuwa mi się analogia do losów rodziny Prażmowskich. Tyle poświęceń, krwi, oddania bez nagrody. Nam, którzy jesteście w czasie świętowania Wielkiej Nocy pomaga ofiara życia Jezusa, ale co mają powiedzieć ci, którzy nie wierzą w nagrodę w Niebie.

Władysław Belina Prażmowski (tyłem), na koniu syn Zbigniew

W gminie Godziszów chcemy oddać cześć wszystkim bohaterom, którzy walczyli o wolną Polskę przez te wszystkie lata i często oddali za nią życie. W naszych szkołach oddajemy Cześć takim osobom. W Zdziłowicach upamiętniamy ofiary pacyfikacji z 22 lipca 1944 roku, w Godziszowie Pierwszym księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego, na Wólce Ratajskiej świętego Jana Pawła II, w gminie Godziszów Władysława Belinę Prażmowskiego. Każda z tych postaci inaczej oddała cześć naszej Polsce, każda miała ją w sercu i wierzymy, że za tą wierność odebrała nagrodę w Niebie. Dzisiaj to my tworzymy historię i my również będziemy oceniani z wierności Ojczyźnie i sumienności w realizacji naszych obowiązków. Nasze świętowanie nie może skończyć się na stawianiu pomników i mówieniu o czyimś bohaterstwie. Każdy z nas ma być gotowym być patriotą, zostać bohaterem, przy czym wcale nie musimy polec gdzieś na polu walki, chyba że Ojczyzna zawoła.

opracował Mariusz Lenart

Bibliografia:

Michał Klimecki, Krzysztof Filipow - Legiony Polskie
Jan Konefał – Legiony Polskie w Lubelskiem 1914-1918
Fragmenty artykułu Alana Jakmana pt. "105 letni uczestnik walk o niepodległość"
<http://niebieskaeskadra.pl/?control=8&id=61>
http://www.muzeumpilsudski.pl/sites/default/files/belina_1_1.jpg

Obchody Roku Niepodległości w gminie Godziszów

3 czerwiec - Wólka Ratajska - Rodzinny Piknik Patriotyczny

8 czerwiec - Odjazdowy piliotekarz "Rowerem wstecz"
- śladami historii po gminie Godziszów

1 lipiec - Zdziłowice - Powiatowe Koncertowanie Patriotyczne

11 listopada - Godziszów - Gminne Obchody setnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości

Stulecie Niepodległości Polski 1918-2018

Zmarł ks. Stanisław Karkosza

Dnia 23 kwietnia, w wieku 59 lat zmarł ks. Stanisław Karkosza. Mimo, że ksiądz Stanisław chorował dłuższy czas, Jego śmierć była dla nas zaskoczeniem. Był jednym z nas. Ksiądz Stanisław Karkosza rozpoczął pracę w Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wólce Ratajskiej w kwietniu 2016 roku. Przyniósł ze sobą świeżość i nowego ducha, którym ożywił nasze grono pedagogiczne. Był osobą kontaktową, z poczuciem humoru, chętnie słuchał drugiego człowieka. Nigdy nie izolował się od nas z jakimś poczuciem wyższości, ale brał udział w naszych spotkaniach integracyjnych (wreszcie ktoś pomagał mi zorganizować Dzień Kobiet). Znam wielu księży, bardzo różnych od siebie a ksiądz Stanisław mimo surowego wyglądu był kapłanem ciepłym i serdecznym. W mojej pamięci zostanie jako osoba, której przybycie w wielu aspektach

ociepliło atmosferę w naszej szkole i przywróciło wiarę w człowieka. Ksiądz Stanisław miał wiele planów, do których angażował nasze grono. Nie wszystko dane było zrealizować, Bóg wezwał księdza Stanisława do siebie, po raz kolejny przypomniał nam tym wydarzeniem o marności naszych planów i o tym, że życie tu na ziemi jest tylko etapem, a nie celem. Pogrzeb naszego księdza Stanisława odbył się 26 kwietnia w rodzinnej miejscowości księdza w Jaślanach. Nie mogło nas tam zabraknąć. W pożegnalnej uroczystości wzięli udział m.in.: Pan wójt Józef Zbytniewski z małżonką, radny gminy Godziszów Pan Janusz Fac, przewodnicząca Rady Rodziców Pani Dorota Małek z rodziną, sołtysi, strażacy i mieszkańcy parafii Wniebowstąpienia Pańskiego. Z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wólce Ratajskiej obecna była delegacja nauczycieli i dyrekcji wraz z pocztym sztandarowym naszej szkoły. Dziękujemy Bogu za księdza Stanisława, a księdzu Stanisławowi za wszelką życzliwość i dobro. Będiesz zawsze w naszej pamięci. Odpoczywaj w Pokoju.

ML

Ostatnie pożegnanie organisty

W dn. 7.03.2018 r. w wieku 104 lat zmarł długoletni organista Franciszek Mańkowski zamieszkały ostatnio w Janowie Lubelskim. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w dn. 10.03.b.r w Parafia pw. św. Jadwigi Królowej. Mszę św. koncelebrowaną ubogacili: chór parafialny ze Zdziłowic, skrzypaczka Urszula Wiechnik z Janowa Lub. i przyjaciele – organiści. Ciało Zmarłego spoczęło na miejscowym cmentarzu a zmarłego oprócz rodziny żegnały setki osób przy pięknej pogodzie. Ostatnimi jakże smutnymi akcentami pogrzebu były: wzruszająca mowa pożegnalna wnuczki Kasi i śpiew "W mogile ciemnej" chóru parafialnego ze Zdziłowic, z którym to zmarły pracował najdłużej bo ok. 20 lat. Franciszek Mańkowski ur. 24.09.1913 r. w Częstoborowicach woj. lubelskie. Był najmłodszym spośród sześciorga rodzeństwa. Przepracował ponad 50 lat w lubelskich parafiach. Pierwszą pracę jako organista podjął w 1948 r. parafii Stara Wieś k. Bychawy. Tu poznał swoją przyszłą żonę Lucynę z domu Mazurek i w tym samym roku ożenił się z nią. Dwa lata później wraz z nowonarodzonym synkiem Zenonem zamieszkali w organistówce w Bychawie, gdzie przy miejscowej parafii Pan Franciszek pracował jako drugi organista, zorganizował tam chór dziecięcy, prowadził różne zajęcia muzyczne dla dzieci. Następnie Mańkowsky przenieśli się do Polichny na ok. 5 lat. W tym czasie urodziła się córka Teresa. Potem przez 15 lat przebywali w Batorzu, 3 lata w Gorzkowie i przyjechali na ok. 4 lata do Zdziłowic. Tu Pan Franek prowadził chór parafialny i współpracował z orkiestrą dętą. Przez kolejne 5 lat pracował w parafii Potok. W połowie 1979 r. powrócił do Zdziłowic i pracował do końca 1994 r. Następnie przenieśli się Mańkowsky z powrotem do Bychawy. Przez parę lat jeszcze Pan Franciszek dojeżdżał do

pracy do parafii w Gałęzowie. Od paru lat Mańkowsky mieszkali w Janowie Lubelskim. Pan Franciszek grał na organach, skrzypcach, mandolinie i trąbce. Założył i prowadził wiele chórów. W latach 1979-1996 pracował w niepełnym wymiarze godzin w domach kultury w Zdziłowicach i Godziszowie jako instruktor muzyczny. Przez szereg lat prowadził Chór i Zespół Śpiewaczy przy WDK w Godziszowie. W 1987 r. otrzymał od Ministra Kultury i Sztuki odznaczenie Zasłużony Działacz Kultury, zaś od biskupa Józefa Życińskiego odznaczenie archidiecezjalne Lumen Mundi /2000 r./. W dniu 24 września 2013 r. z okazji stulecia urodzin Franciszka Mańkowskiego w Bychawskim Ośrodku Kultury tutejszy Urząd Stanu Cywilnego zorganizował wówczas uroczyste spotkanie z dostojnym jubilatą. W uroczystościach uczestniczyła wtedy licznie rodzina jubilata. władze gminne, Sejmiku województwa lubelskiego, przedstawiciele lubelskiego oddziału ZUS. Burmistrz Bychawy Janusz Urban odczytał list gratulacyjny od Premiera RP Donalda Tuska. Jubileuszowe uroczystości odbyły się również w Zdziłowicach 29 września 2013 roku. Więcej informacji można przeczytać w 31 numerze Nowinek Wiejskich z 2013 roku. Zapraszamy do archiwum gazety na stronie http://www.godziszow.pl/asp/pliki/nawinki/nawinki_31_2_013.pdf. Pan Franciszek był zasłużonym kombatanem Armii Krajowej. 24 października 2017 Państwo Lucyna i Franciszek obchodzili 69 lecie pożycia małżeńskiego. Wychowali dwoje dzieci, doczekali ośmioro wnuków i sześciu prawnuków. Pana Franciszka zapamiętamy jako religijnego, życzliwego, pogodnego serdecznego i wspaniałego muzyka, dyrygenta i nauczyciela.

Tekst i foto. Zb. Michalczyk

Spotkajmy się w Gminnej Bibliotece Publicznej

Międzynarodowy Tydzień Książki Elektronicznej (Read an E-Book Week)

Inne formy książki- lekcja biblioteczna

Międzynarodowy Tydzień Książki Elektronicznej (Read an E-Book Week) obchodzony jest od 14 lat. W 2004 r. Rita Toews, kanadyjska autorka książek dla dzieci, postanowiła popularyzować e-czytanie i zorganizowała pierwszy Tydzień Książki Elektronicznej. Celem tej akcji jest promocja i popularyzacja e-booków i e-czytania. W tym roku Międzynarodowy Tydzień Książki Elektronicznej obchodziliśmy w dniach 4- 10 marca 2018. Filia biblioteczna w Kawęczynie również przyłączyła się do takiej akcji. Dnia 5 marca 2018 została przeprowadzona lekcja biblioteczna pod hasłem „Nowe formy książki”. W trakcie lekcji dzieci w teoretyczny jak i praktyczny sposób zapoznali się z różnymi formami książki elektronicznej. Dowiedziały się że taką książką może to być zarówno plik wgrany na specjalne urządzenie czyli czytnik ebooków lub płyta CD do odtwarzania i słuchania. Na koniec lekcji na moje pytanie: czy wolą książki tradycyjne (papierowe), czy te na płytach w formatach: mp3 lub pdf odpowiedziały jednoznacznie i bezsprzecznie, że książki tradycyjne (papierowe) a mnie jako bibliotekarkę bardzo to ucieszyło.

tekst i foto.D.Nowińska

Wielkanocne tradycje

filia Kawęczyn

Poprzedzająca Wielki Tydzień Niedziela Palmowa (kwietna) nieodłącznie wiąże się z tradycją wyplatania wielkanocnych palm. Palmy Wielkanocne to jeden z najważniejszych symboli zbliżających się Świąt Wielkanocnych, witano nimi Jezusa w Jerozolimie, gdy przybył na święto Paschy.

Najbardziej charakterystycznym akcentem w obchodzenia Niedzieli Palmowej jest obrzęd święcenia palm i uroczyste procesje. 22 marca w (czwartek)2018 roku filię biblioteczną w Kawęczynie odwiedzili kolejny raz uczniowie klasy V-tej razem z wychowawcą I .Marchut. Przybyli oni na spotkanie z artystką ludową Panią Urszulą Pituch która poprowadziła warsztaty powstawania palm . Uczestnicy warsztatów dowiedzieli się z czego powinna składać się tradycyjna palma wielkanocna oraz o obrzędach z nią związanych. Do stworzenia przepięknej palmy wykorzystali między innymi bukszpan, gałązki wierzbowe, kolorowe wstążki, ozdoby i kwiaty z bibuły wykazując się przy tym doskonałymi zdolnościami manualnymi, a także niezwykłą zmysłowością artystyczną. Efekty kilkugodzinnych zajęć prowadzonych przez Panią Urszulę widać na zdjęciach. Celem naszych warsztatów było kultywowanie tradycji samodzielnego wykonywania palm wielkanocnych oraz wspólna integracja. Stworzona przez nas palma zagości w kościele parafialnym w Wólce Ratajskiej w niedzielę palmową. Dziękujemy Pani Urszuli za czas poświęcony naszym dzieciom i trud włożony w wykonanie palmy. Życzymy wszystkim zdrowych wesołych Świąt Wielkanocnych oraz mokrego śmingusa – dyngusa.

Tekst i foto: D.Nowińska

filia Zdziłowice

Gminna Biblioteka Publiczna filia Zdziłowice zaprosiła klasę I SP w Zdziłowicach wraz z wychowawczynią Teresą Wnuk w dniu 13.03.18r na lekcję biblioteczną. Tematem lekcji były „Święta Wielkanocne w tradycji polskiej”. Spotkanie zaczęliśmy od teoretycznego wstępu na temat istoty świąt. Zaprezentowano krótko poezję tematyczną „Tańczące Pisanki”. Następnie

przeszliśmy do prac plastycznych. Wszystkie dzieci z zapalem, tworzyły kartki wielkanocne z papierowych kolorowych pisanek i z innych elementów świątecznych. Po

ukończeniu prac, wprowadzono jeszcze jeden element świąteczny, który podobał się dzieciom najbardziej, a mianowicie pisanki czekoladowe. Wszyscy w wesołych nastrojach już przedświątecznych złożyli sobie życzenia z okazji zbliżających się świąt. Ponieważ Wielkanoc zbliża się wielkimi krokami, to tematyka spotkania kl.,0” i przedszkolaków pięciolatek wraz z opiekunkami dotyczyła tego okresu. W dniach 15.03.- 22.03.2018r głównym celem wycieczki było zapoznanie najmłodszych z wiedzą o zwyczajach i obrzędach związanych z Wielkanocą w środowisku rodzinnym, a tym samym wdrażanie do światła wartości. Rozmawialiśmy o tradycji potraw wielkanocnych, kolorowych pisankach, baranku, koszyczkach ze święconką, palemkach, śmigusem dyngusem. Po krótkim wstępie literackim i przeczytaniu wierszy „Wielkanoc”, „Tańczące pisanki” przystąpiliśmy do zajęć praktycznych. Dzieci zaopatrzone w kolorowe kredki z polotem kolorowały przygotowane szablony (pisanek). Bardzo szybko techniką dowolną pisanki stawały się bajecznie kolorowe. Ponieważ spotkanie klasy „0” poprzedziło zbliżającą się Niedzielę Palmową albo inaczej Kwietną, która rozpoczyna Wielki Tydzień. Jest to pamiątka uroczystego wjazdu Chrystusa do Jerozolimy, nawiązaliśmy tematycznie do symboli tego święta. Dzieci już wiedziały o święceniu palm i znaczeniu tego zwyczaju. Poświęcone w czasie mszy św., nabierały cudownej mocy chroniąc od bólu, nieurodzaju, od piorunów. Uczniowie zrobili koszyczki „świąteczne” pełne kolorowych pisanek. Bardzo chętnie wykonywały z przygotowanych materiałów i sprawnie posługiwały się nożyczkami, klejem, kolorowym papierem. Powstały koszyczki z ozdobionymi pisankami. Ile dzieci tyle koszyczków i każdy inny, każdy śliczny. Po ukończeniu swoich prac przedszkolaki obejrzały pisanki wykonane przez innych uczniów. Za artystyczny wysiłek dzieci otrzymały słodkie „pisanek”.

Tekst i foto. J. Zarzeczna.

"Dziecko, które czyta stanie się dorosłym, który potrafi myśleć"

Spotkanie z Andersenem

Filia Kawęczyn

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci ustanowiony został w 1967r. Obchodzony jest corocznie 2 kwietnia, w dzień urodzin znakomitego bajkopisarza Hansa Christiana Andersena. 11 kwietnia 2018 roku filie biblioteczną w Kawęczynie odwiedzili uczniowie klasy III - ej Szkoły Podstawowej w Wólce Ratajskiej razem z wychowawcą M. Jarosz. Przybyli oni do biblioteki aby uczcić święto książki dla dzieci. W trakcie spotkania uczniowie klasy III poszerzyli wiedzę dotyczącą życia i twórczości Hansa

Christiania Andersena. Dowiedzieli się też w jakich książkach w bibliotece można poczytać o autorze i jak poszukać informacji w Internecie. Zastanawiali się nad uniwersalną i ponadczasową wartością jego baśni. Analizowali jak poprzez zaczarowany świat kwiatów i zwierząt, wrózek... autor ukazuje ludzkie charaktery i problemy. Rozwiązywali krzyżówki, czytali fragmenty baśni i odgadywali tytuły, łączyli w pary właściwe wyrazy. Obchody święta książki dla dzieci były bardzo twórcze i przebiegały w wesołej atmosferze. Mamy nadzieję, że dzieci będą je bardzo mile wspominać.

Tekst i foto. D. Nowińska

Filia Zdziłowice

Uczniowie kl. II SP w Zdziłowicach wraz z wychowawczynią Grażyną Nieściur wzięli udział w literackiej imprezie zorganizowanej przez filię biblioteczną w Zdziłowicach. Było to święto uczniów, którzy spotkali się w ramach

Międzynarodowego Dnia Książki dla dzieci. Taki wyjątkowy dzień ustalono z okazji urodzin najbardziej znanego baśniopisarza - Hansa Christiana Andersena. Co roku inny kraj jest gospodarzem tego dnia. W roku 2018 gospodarzem jest Łotwa, która przygotowała plakat i hasło promujące : W KSIĄŻCE MAŁE JEST WIELKIE. 4 kwietnia 2018r. odbyło się spotkanie w bibliotece rozmawialiśmy o książkach dla dzieci ,bohaterach bajek i pasjach czytelnicy, o tym jak powstaje książka. Uczestnicy odgadywali tytuły znanych bajek na podstawie ilustracji oraz rekwizytów. Po przeczytaniu tekstu i wierszy oraz własnych spostrzeżeń ułożyli regulamin poszanowania książek. W luźnej rozmowie z dziećmi przedstawiłam różne książki jako świetną rozrywkę,(umożliwiającą) informacje z różnych dziedzin życia jako „przyjaciela”, którego zawsze można mieć pod ręką. Z dbałości o książkę mali czytelnicy wykonali przy pomocy wychowawczyni i bibliotekarki kolorowe zakładki do książki. Każde dziecko wzięło swoją zakładkę, obiecując nie zaginać kartek w czytanych książkach. Książka – wymaga koncentracji na sensie słów. Mózg dziecka, któremu się czyta lub czyta samodzielnie pracuje wydajniej. Dziecko ciągle myśli, analizuje los bohaterów, rozwija swoją pamięć, słownictwo, wyobraźnię, kreatywność i twórcze myślenie.

Tekst i foto: J. Zarzeczna

Włącz poezję - Klub Miłośników Książki w Gminnej Bibliotece w Godziszowie

Święto obchodzone corocznie 21 marca, ustanowione przez UNESCO jesienią 1999 roku. Główne uroczystości tego święta odbywają się w Paryżu. Celem tego dnia jest promocja czytania, pisania, publikowania i nauczania poezji na całym świecie. Gminna Biblioteka Publiczna w Godziszowie wspólnie z Klubem Miłośników Książki, który prowadzi Pani Alina Kaproń spotkała się, aby wspólnie czytać i dyskutować o poezji. Czy każdy rozumie poezję? Czy jest w stanie ją polubić!? Na te pytania znajdziecie odpowiedzi biorąc do ręki tomik wierszy i czytając wsłuchując się w jego przekaz...

Tekst i foto A Jaskowska

**Nie wiem, co to poezja,
nie wiem, po co i na co,
wiem, że czasami ludzie
czytają wiersze i płaczą,
a potem sami piszą,
mozolnie i nieudolnie,
by od dławiącej ciszy
tłkające serce uwolnić.**

Władysław Broniewski

Klub Seniora „Stokrotka”

Dzień Kobiet w Stokrotce

8 marca do Pań z Klubu Seniora „Stokrotka” z życzeniami przybył Wójt gminy Godziszów Pan Józef Zbytniewski oraz Sekretarz gminy Pani Marzena Ligaj. Spotkanie zorganizowane zostało z okazji Dnia Kobiet a także w setną rocznicę praw wyborczych

nabytych przez kobiety. Rozpoczął je Pan Wójt, który życzył Paniom dużo radości i miłości oraz satysfakcji płynących z każdego dnia a każdą z Pań obdarował bukietem przepięknych tulipanów. Do życzeń przyłączyła się również filia biblioteki w Kawęczynie. Mali czytelnicy wykonali dla Pań, własnoręcznie kwiatuszki -stokrotki w które włożyli wiele wysiłku i serca. Spotkanie samo w sobie przebiegało w miłej i ciepłej atmosferze przy kawie, herbacie i słodkim poczęstunku.

Naszym celem było stworzenie przyjaznej przestrzeni dla kobiet i oderwanie ich – choć na moment – od codziennych zmagania w szarej rzeczywistości. Cel został osiągnięty, a każda z Pań wyszła od nas z uśmiechem na ustach.

Tekst i foto D.Nowińska

Wielkanocne „bibułkowanie”

Dnia 19 marca 2018 filię biblioteczną w Kawęczynie odwiedziły Panie z Klubu Seniora z miejscowości Kocudza w gminie Dzwola :

Myszak Alina, Garbacz Władysława, Jaszek Anna. Panie przybyły do naszej biblioteki aby poprowadzić warsztaty bibułkarskie. W warsztatach uczestniczyły nasze seniorki z Klubu Seniora „Stokrotka”. Bibułkarstwo to tradycyjne, ale już nieco zapomniane rękodzieło artystyczne polegające na wykonywaniu ozdobnych kwiatów z bibuły i krepiny. Jest to pracochłonna i wymagająca cierpliwości sztuka, ale też ciekawy sposób na spędzenie wolnego czasu. Uczestniczki zajęć zapoznały się z najbardziej

potrzebnymi materiałami i akcesoriami, koniecznymi do tego rodzaju zajęć. Poznały metody i techniki bibułkarskie: wycinanie, skręcanie, zwijanie, rolowanie, cukierkowanie. Własnoręcznie wykonywały przepiękne kwiaty, które wyglądały jak żywe i będą ozdobą wielkanocnych palm. Do rękodzieł wykorzystaly bibułę, krepinę i próbowały każdej z wymienionych technik. Głównym celem warsztatów było kultywowanie zanikającego rękodzieła, miłe spędzenie wolnego czasu oraz wspólna integracja. Myślę że zamierzony cel został osiągnięty. Dziękujemy seniorom z Kocudzy za miło spędzony czas i trud włożony w wykonanie pięknych kwiatów.

Tekst i foto D. Nowińska

Pajaki w Gminnym Centrum Kultury i Promocji

W dn. 16 i 19.03.2018 r. w Gminnym Centrum Kultury i Promocji w Zdziłowicach odbyły się warsztaty plastyczne dla dzieci. Zajęcia przeprowadziła Pani Anna Zielonka ze Zdziłowic. Dzieci pod opieką instruktorki wykonywały głównie pajaki z plastikowych rurek i nici. Młodzi uczniowie byli mocno zaangażowani w wykonywanie tych ozdób. Kiedyś zgodnie z tradycją pajaki robiło się z włóczki i żytniej

słomy skoszonej przy pomocy sierpa i kosy. Zawieszano się centralnie na środku powały /suffit/ izb mieszkalnych, chatup itp. w celach dekoracyjnych głównie na Boże Narodzenie ale też i na Wielkanoc, czy przy różnych rodzinnych spotkaniach radosnych, takich jak np. chrzciny, zaręczyny, czy wesele. W dawnych czasach przybierały te przedmioty różne kształty, te najprostsze to były patyczki wbijane w burak lub seler i oczywiście podwieszane do sufitu. Były też te bardziej skomplikowane i pracochłonne w kształcie kuli, grochu, fasoli, żyrandolu, cztero, sześciu i ośmiościanu. Te, wykonywane na zajęciach w domu kultury były różnych rozmiarów i miały kształt sześciścianu. Wszystkie wymienione rodzaje pajaków powszechnie występowały na terenie całej Polski. W chwili obecnej są popularnym przedmiotem warsztatów rękodzielniczych stanowiących inspirację dla dekoratorów wnętrz i animatorów. Kolekcja pajaków znajduje się w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie. Dyrekcji, opiekunom – nauczycielom, a przede wszystkim dzieciom ze Szkoły Podstawowej w Zdziłowicach dziękujemy za liczne przybycie i twórcze zaangażowanie na warsztatach plastycznych zorganizowanych przez nasz dom kultury.

opracował Zb.Michalczyk

Zespoły GCKiP nagrywają płytę

Miło nam poinformować, że jesteśmy w trakcie realizacji projektu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Działanie 19 „Wsparcie dla rozwoju w ramach inicjatywy LEADER” Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.” W ramach tego programu GCKiP w Godziszowie pozyskało fundusze na wydanie płyty prezentującej działalność artystyczną zespołów działających w naszym domu kultury. Dzięki tej inicjatywie widzimy jak dużą posiadamy reprezentację w osobach członków zespołów przynależących GCKiP w Godziszowie. Zauważyliśmy również wielki potencjał, jaki drzemie w najmłodszych wykonawcach i uczestnikach naszej regionalnej kultury. Kilka dni, wspólnie spędzonych, przyczyniło się do integracji i zawężenia relacji między zespołami. Dostrzegamy, że wszyscy dążymy do jednego celu: poprzez naukę, śpiew i grę na instrumentach ujawniamy swój talent, reprezentujemy siebie i naszą społeczność, ale przede wszystkim spełniamy marzenia. Dzięki temu przedsięwzięciu, mogliśmy poczuć siłę przyjaźni, którą daje nam muzyka.

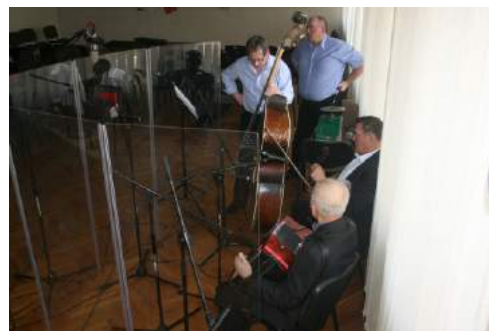
Nagranie płyty, jak się okazuje, nie jest sprawą łatwą, o czym może zaświadczyć, każdy kto czynnie brał udział w jej powstawaniu. Artyści nawet po kilkanaście razy zmuszeni byli powtarzać kolejne zwrotki swoich utworów. Niektórych w nieodpowiednim czasie dopadła chrypka, innym zaschło w gardle, inni głośno oddychali, ktoś tupnął nogą, dotknął mikrofonu, otarł się o kabel, przejechał motocykl, przeciąg trzasnął drzwiami... i długo by tak można było jeszcze wymieniać. Na szczęście nie trwało to non stop i dzięki profesjonalnej obsłudze i cierpliwości wykonawców, udało się dobrać do końca. Na płycie znajdzie się dwadzieścia utworów. Każdy zespół wykonał po dwa utwory z repertuaru, w którym się specjalizuje. Nie będą to utwory o jednej tematyce, wykonane w podobnej aranżacji. Na naszej promocyjnej płycie znajdą się utwory ludowe, biesiadne, religijne, rozrywkowe, dziecięce, wykonane a capella i przy odpowiednim akompaniamencie. Każdy wiec znajdzie tam muzykę bliską sercu, niosącą radość, wspomnienie, zadumę. Pierwszym zespołem, który przekonał się ile pracy należy włożyć, aby zaprezentować swoje umiejętności był dziecięcy – młodzieżowy zespół wokalny z Godziszowa Zespół skupia dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Młodzi artyści wykonują utwory: biesiadne, rozrywkowe, patriotyczne i religijne. Swoimi występami uświetniają różne wydarzenia na terenie gminy m.in.: dożynki, festyny, uroczystości patriotyczne, parafialne i inne imprezy okolicznościowe. W kolejności swoje zmagania sceniczne przypadły zespołowi śpiewacemu z Godziszowa. Zespół ten to weterani, od razu wiedzieli co ich czeka, bowiem na swoim koncercie posiadają już jedną płytę, wydaną w 2008 roku. Zespół może poszczycić się bardzo aktywną działalnością. Reprezentował swoje programy jako grupa śpiewacza lub obrzędowa, a niektóre z członkiń występowały indywidualnie jako solistki, śpiewaczki, gawędzarki, tancerki. Zespół reprezentuje nas na festiwalach, konkursach, przeglądach folklorystycznych o randze powiatowej, wojewódzkiej i ogólnopolskiej. Wykonuje dawne pieśni, piosenki, ballady, przysłówki żniwne. Unikalną częścią repertuaru są tradycyjne pieśni religijne (pogrzebowe) jaki i ludowe, wykonywane w archaicznej manierze, przekazywane z pokolenia na pokolenie. W ciągu kilkunastu lat swojej działalności wyśpiewał wiele cennych nagród jak i wyróżnień. Najważniejszą z nich jest Nagroda im. Oskara Kolberga wieńcząca wieloletnią pracę zespołu. Zespół jest również czterokrotnym laureatem OFKiŚL w Kazimierzu. Zespołami w GCKiP w Godziszowie zajmują się instruktorzy. Aby nie wymagać tylko od innych, postanowiliśmy stworzyć kapelę, w skład której wchodzi pracownicy naszego domu kultury. Pracownicza kapela również wykonała dwa utwory, które znajdują się na płycie. Podczas swoich występów, wykonują głównie utwory ludowe i biesiadne w odnowionych aranżacjach. Kapela miała możliwość zaprezentowania się już na Międzynarodowych Spotkaniach Folklorystycznych w Białej Podlaskiej, jak również na lokalnych festynach, imprezach okolicznościowych, przeglądach twórczości ludowej oraz dożynkach.

Od 2016 roku do Gminnego Centrum Kultury i Promocji w Godziszowie przynależą zespół „Piłatczanki”. Reprezentuje nas na różnego rodzaju przeglądach i konkursach. Ponadto panie swoim śpiewem uświetniają imprezy okolicznościowe organizowane przez GCKiP na terenie gminy. Zespół do nagrania swojej prezentacji przygotował dwa utwory z własnych zbiorów. Kolejną nową reprezentacją naszego domu kultury jest zespół „Kannan”. Zespół wykonuje utwory religijno – patriotyczne. Grupa zaczęła od śpiewu kołęd i pastorałek oraz udziału w corocznych koncertach tej muzyki, w naszym domu kultury. Prowadzą czuwania i śpiewy wielkopostne. Tworzą oprawę muzyczną na mszach św. i podczas nabożeństw religijnych. Uczestniczą w przeglądach religijnych, patriotycznych. Członkowie zespołu tworzą własną muzykę do własnych tekstów. Współpracują z zaprzyjaźnionym poetą z Biłgoraja – Józefem Sępnem. Muzykę zaś tworzy Mirosław Bednarczyk ze Zdziłowic. Na płycie nie zabraknie kolejnej grupy dziecięcej, a jest nią zespół dziecięcy „Gros” ze Zdziłowic. Na potrzeby wystawianych przedstawień

z e s p ó ł w y k o n u j e okolicznościowe pieśni i piosenki jedno, dwu i trzygłosowe. Zespół poza śpiewem wykonuje również przedstawienia teatralne, a cały swój młody potencjał prezentuje na okolicznych imprezach przygotowywanych przez GCKiP. Na naszej scenie muzycznej zaprezentowała się również najliczniejsza grupa, którą jest Zespół Śpiewaczo - obrzędowy „Zdziłowiak”.

Obecny stan osobowy zespołu istnieje od 2009 roku. Zespół posiada własne stroje ludowe (krzczonowskie), a także oryginalne, starodawne ubiory, używane do obrzędów i przedstawień. Wśród członków zespołu są również soliści i pary taneczne, biorący udział w przeglądach dotyczących swojej kategorii. Zespół poza uczestnictwem w przeglądach, festiwalach, konkursach, bierze czynny udział w życiu kulturalnym gminy Godziszów, np. wieczornice, akademie, przeglądy kolęd, festyny ludowe. Zespół w swoim repertuarze wykonuje przede wszystkim pieśni ludowe (sieroce, kołysanki, przygodne, miłosne, kolędy, pastorałki), a także towarzyskie, biesiadne, religijne i patriotyczne. Natomiast wszelkie wystawiane obrzędy ściśle związane są z tradycją regionu. Unikatową reprezentacją naszej regionalnej kultury jest Kapela ludowa ze Zdziłowic. Kapela powstała w 1962 roku. Kapela gra w różnych składach, w zależności od okoliczności i repertuaru. W składzie: skrzypce, bębenek, kontrabas,

występuje na przeglądach, festiwalach i konkursach, dotyczących twórczości ludowej (Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu). Kapela otrzymała Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za Zasługi dla Kultury Ludowej”. Od momentu powstania Kapela Ludowa ze Zdziłowic, co roku uczestniczy w eliminacjach Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych. Członkowie Kapeli niejednokrotnie brali udział w obrzędach ludowych, podczas których zapewniali oprawę muzyczną. W pełnym składzie instrumentalności występują na imprezach rekreacyjnych lokalnych, gminnych, powiatowych, wojewódzkich. Repertuar stanowią głównie utwory ludowe, autentyczne z tego regionu, zaczerpnięte z przekazu od starszych pokoleń, a są to: polki, oberki, krakowiaki, podróżniaki, marsze, walczyki. Podczas nagrań kapela towarzyszyła zespołowi śpiewaczemu „Zdziłowiak”, a także wykonała dwa utwory, charakterystyczne tylko dla niej. W naszym ośrodku działają również orkiestry dęte: Olek Orkiestra i nowa, powstała w 2016 roku – dziecięco – młodzieżowa.

Brzmienie orkiestry od zawsze wywołuje największy zachwyt i wzruszenie. Dlatego nie zabraknie i tych reprezentacji na naszej płycie.

Zarówno Olek Orkiestra jak i ich młodszy naśladowcy są artystami, którzy w sposób szczególny potrafią łączyć talent, wrażliwość i umiejętności. Olek orkiestra posiada bardzo szeroki i urozmaicony repertuar, od tradycyjnych marszów począwszy na tzw. Utworach biesiadnych skończywszy. Odnajdują się zawsze, w zależności od charakteru imprezy. Członkowie orkiestry ciągle podnoszą swoje kwalifikacje muzyczne, co skutkuje wzrostem poziomu artystycznego prezentowanego repertuaru. O młodszej orkiestrze „AleGro” niebawem będziemy mówili to samo, bowiem godnie naśladują swoich starszych kolegów. Co zresztą zaprezentowali podczas nagrań. Płyta zostanie wydana do końca maja, a jej prezentacja nastąpi podczas imprezy plenerowej „Biesiada Malinowa”, na którą już serdecznie zapraszamy. Dyrektor GCKiP w Godziszowie pragnie serdecznie podziękować wszystkim reprezentacją i ich instruktorom: Elżbiecie Zarzecznej, Mirosławowi Maksim, Zbigniewowi Michalczykowi, Aleksandrowi Krzosowi. Wkład pracy i pasja zarówno instruktorów jak i wszystkich artystów, pozwalają nam cieszyć się, nie tylko wysokimi osiągnięciami, ale również możliwością przebywania wśród nich. Fakt, że w naszej gminie zespoły stanowią tak liczną grupę artystów, dostarcza nam czystej radości, jaką niesie ze sobą żywa muzyka w ich wykonaniu. GCKiP serdecznie dziękuje Pani Agnieszce Jaskowskiej – dyrektorowi GBP w Godziszowie, która zadbała o fotorelację. Pani Urszuli Wiechnik za przepiękny podkład muzyczny, wykonany na skrzypcach. Dziękujemy również Panu Zbigniewowi Flis – dyrektorowi ZOSiP w Janowie Lubelskim, który udostępnił nam pomieszczenia, gdzie stworzone zostało studio nagrań. Dziękujemy Panom Grzegorzowi i Maciejowi z GMik Blue Music Group, za cierpliwe i profesjonalne obsługiwanie naszych prezentacji.

Tekst: A. Kaproń

Foto: A. Jaskowska

SPORT

w naszej gminie

Na zakończenie zmagania organizator i sponsor nagród pan Józef Zbytniewski wręczył bardzo okazałe puchary i pamiątkowe dyplomy wszystkim uczestnikom turnieju. Podziękował wszystkim zawodnikom za uczestnictwo i zaprosił na kolejną edycję turnieju.

Tekst. Marek Krzysztoń, Jan Jędzura

Mistrzostwa Gminy Godziszów w halówce

Dnia 25.02.2018 r. w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Godziszowie Pierwszym został rozegrany turniej halowej piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Godziszów. Do zawodów zgłosiło się pięć drużyn: Greek Team, Rybki Zagłady, Zdziłowice, Sami Swoi, RKS. Drużyny rywalizowały systemem „każdy z każdym”. Rozpoczęcia turnieju dokonał wójt Gminy Godziszów pan Józef Zbytniewski. Przywitał zawodników i zgromadzonych kibiców oraz życzył wszystkim udanej zabawy. Wyniki poszczególnych meczów:

Green Team – Rybki Zagłady 4-5	Zdziłowice – Sami Swoi 2-4
Green Team – RKS 2-2	Rybki Zagłady – Zdziłowice 3-0
Sami Swoi – RKS 2-4	Green Team – Zdziłowice 2-5
Rybki Zagłady - Sami Swoi 3-3	Zdziłowice – RKS 0-5
Green Team - Sami Swoi 3-7	Rybki Zagłady – RKS 4-1

Zaznaczyć należy że turniej cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno wśród zawodników jak i kibiców, którzy bardzo licznie zgromadzili się dopingując swoim zespołom. Drużyny biorące udział w zawodach pochodziły z Godziszowa, Kawęczyna i Rataja, Zdziłowic, Andrzejowa. Tak więc większość miejscowości naszej gminy miała swoich przedstawicieli w rozgrywkach. Należy nadmienić, iż poziom rozgrywanych meczów stał na wysokim poziomie. Świadczy to o sensie i potrzebie organizowania tego typu przedsięwzięć. Dla wszystkich uczestników był przygotowany gorący posiłek oraz woda mineralna. Klasyfikacja końcowa:

- I. Rybki Zagłady
- II. RKS
- III. Sami Swoi
- IV. Zdziłowice
- V. Green Team.

Mistrzowska drużyna !!!

Duży sukces odnieśli uczniowie gimnazjum ze Zdziłowic. Chłopcy z naszej szkoły zdobyli Mistrzostwo Powiatu w piłce koszykowej. W decydującym meczu, w dramatycznych okolicznościach pokonali podopiecznych rówieśników ze Stojeszyna. W nagrodę nasi uczniowie reprezentowali powiat janowski na zawodach rejonowych w Bystrzycy Starej, gdzie dzielnie stawiali czoła ekipom z Kraśnika, Biłgoraja oraz Niedzrzyki Dużej, ostatecznie plasując się na czwartym miejscu!

tekst. T.Pachuta

"Siatkarskie zmagania"

W drugim tygodniu po ferii reprezentacja uczniów z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wólce Ratajskiej wzięła udział w Gminnych Mistrzostwach w Mini Piłkę Siatkową „czwórek” Zawody odbyły się w Godziszowie Pierwszym. Drużyna dziewcząt z klas V-VI bezkompromisowo pokonała drużynę gospodarzy oraz drużynę ze Zdziłowic wynikiem 2:0. Nie gorszą okazała się drużyna chłopców, która również odniosła zwycięstwo. Obie kategorie reprezentowały naszą gminę na Mistrzostwach Powiatu w Mini Piłkę Siatkową w Chrzanowie. W godnej walce zarówno chłopcy jak i dziewczęta zdobyli III miejsce. Takie sukcesy zachęcają uczniów do doskonalenia swoich umiejętności. To szansa doświadczania

wspaniałych chwil rywalizacji „fair play” i zwycięstwa.

tekst. Katarzyna Kulpa

Halowa piłka nożna

Nowy semestr rozpoczął się rywalizacją w halowej piłce nożnej. Dnia 15.02.2018r. w naszej szkole rozegrane zostały gminne zawody w piłce nożnej halowej chłopców. Do rozgrywek stanęły trzy zespoły: Godziszów, Wólka Ratajska i Zdziłowice. Nasi uczniowie nie zawiedli i wygrywając oba mecze awansowali na zawody powiatowe. Zmagania na szczeblu powiatu odbyły się w Potoczku. Do rozgrywek stanęły najlepsze drużyny ze wszystkich gmin powiatu janowskiego. Uczniowie naszej szkoły i tym razem pokazali, że umieją grać w piłkę i uplasowali się na trzecim miejscu. Skład drużyny: Wiechnik Krystian, Golec Mateusz, Tylus Marcin, Drozd Paweł, Mazur Arkadiusz, Zdybel Kamil, Stański Bartosz, Łukasz Dawid, Kotrybała Tomasz, Budkowski Damian, Widz Maksymilian. Gratulujemy!

Wioletta Krzysztoń, Marek Krzysztoń, Jan Jędzura

POLICJA apeluje

Zakaz wypalania traw

Od wielu lat przełom zimy i wiosny to czas, kiedy wyraźnie wzrasta liczba pożarów łąk i nieużytków rolnych. Pożary, w głównej mierze, spowodowane są wypalaniem traw i pozostałości roślinnych. Niestety nadal panuje przekonanie, że spalenie trawy spowoduje szybszy i bujniejszy odrost roślinności. **Nic bardziej błędnego.** Należy pamiętać, że po zimie trawy są wysuszone i palą się bardzo szybko. W rozprzestrzenianiu ognia pomagają także powiewy wiatru. W przypadku gwałtownej zmiany jego kierunku, pożary bardzo często wymykają się spod kontroli i przenoszą na pobliskie lasy i zabudowania. Niejednokrotnie w takich pożarach ludzie tracą dobytek całego życia. Podczas pożaru powstaje duże zadymienie, które jest szczególnie groźne dla osób przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zdarzenia, z uwagi na możliwość zatrucia dymem. Dym powoduje zmniejszenie widoczności na drogach, co może prowadzić do powstania groźnych w skutkach kolizji i wypadków drogowych. Wypalanie traw to także bardzo duże zagrożenie dla lasów. Tereny upraw rolniczych i leśnych dość często ze sobą sąsiadują, a czasami wręcz przenikają się. Ogień z nieużytków niejednokrotnie przenosi się na obszary leśne, niszcząc bezpowrotnie bezcenne drzewostany, które po pożarze odradzają się przez wiele dziesiątek lat. Pożary nieużytków, z uwagi na ich charakter i zazwyczaj duże rozmiary, angażują znaczną liczbę sił i środków straży pożarnych. Strażacy zaangażowani w akcję gaszenia pożarów traw, łąk i nieużytków, w tym samym czasie mogą być potrzebni do ratowania życia i mienia ludzkiego w innym miejscu. Może się zdarzyć, że przez lekkomyślność ludzi nie dojadą na czas z pomocą tam gdzie będą naprawdę potrzebni.

Wypalanie traw jest niedozwolone. Określa to m.in. ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: art. 124. „Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów”. art. 131: „Kto wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwały - podlega karze aresztu albo grzywny”.

Kodeks wykroczeń: art. 82 § 5 Kto nieostrożnie obchodzi się z ogniem - kara aresztu, nagany lub grzywny, której wysokość w myśl art. 24, § 1 może wynosić od 20 do 5000 zł.

Kodeks karny: art. 163. § 1 „Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać pożaru, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10”.

Uwaga na maszyny rolnicze na drogach

Okres wiosenny jest też okresem intensywnych prac polowych. W związku z tym na drogach często można spotkać maszyny i urządzenia rolnicze, które nie zawsze poruszają się zgodnie z przepisami, niejednokrotnie powodując zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Dotyczy to maszyn rolniczych, samobieżnych lub holowanych przez ciągniki rolnicze, które ze względu na swoje rozmiary zajmują

znaczną część jezdni. Ponadto, maszyny i urządzenia rolnicze często powodują zagrożenie w ruchu, ograniczając widoczność na drodze lub zmuszając kierujących innymi pojazdami do zjazdu na pobocze. Należy pamiętać, że zgodnie z Prawem o Ruchu Drogowym, żaden pojazd poruszający się po drodze publicznej nie może zajmować więcej niż jeden pas ruchu, bez względu na to, czy pasy są wyznaczone czy też nie. Należy też pamiętać, że pojazd, którego szerokość przekracza 3,2 metra, powinien poruszać się z pomocą pilota. Policjanci apelują do rolników korzystających z maszyn rolniczych, aby pamiętali, że niestosowanie się do pewnych zasad oraz brak respektowania przepisów, może doprowadzić do tragicznych w skutkach zdarzeń. Do kierujących pojazdami, aby pamiętali, że zwłaszcza w tym okresie na drogach można często napotkać na przemierzające się maszyny rolnicze i by w związku z tym zachowali szczególną ostrożność.

Policjanci przypominają i apelują o rozwagę

W okresie wiosennym wiele osób decyduje się na przesiadkę z czterech kółek na dwa wtedy też dochodzi do największej liczby tragedii drogowych z udziałem kierowców jednośladów. Zarówno kierowcy samochodów, jak i motocykli, nie potrafią bezpiecznie współistnieć na wspólnych drogach, stąd liczne tragedie drogowe, głównie z udziałem tych drugich. **Motocyklistów na drodze pod żadnym pozorem nie można ignorować.** Niestety, w starciu z półtoratonowym pojazdem, motocyklista nie ma absolutnie żadnych szans. W większości przypadków kolizji drogowych i wypadków z udziałem motocyklistów, to właśnie oni odnoszą dość ciężkie obrażenia, nieczęsto kończące się śmiercią. Bardzo często trzeba przewidywać i myśleć nie tylko za siebie, ale także za innych uczestników ruchu. Nieistotne czy jest się kierowcą autobusu, ciężarówki, samochodu osobowego, motocykla czy roweru – życzliwość i wzajemne poszanowanie wpływa na poprawę bezpieczeństwa ogólnego na drogach. Drodzy kierowcy zarówno samochodów jak i motocykli - szanujcie prawo i szanujcie siebie nawzajem. Zachęcamy wszystkich użytkowników dróg do prawidłowych zachowań na drodze, okazywania większej życzliwości, powstrzymania się od agresji i przestrzegania przepisów prawa, a wszystko po to by zapobiec nadal przerażającym statystykom tragedii na drodze. Prawo do bezpiecznego przebywania na drodze mają wszyscy użytkownicy drogi. Policja będzie stać na straży tego prawa - w trosce o Wasze bezpieczeństwo. Jednocześnie przypominamy, że każdy ma możliwość poinformowania Policji i żądania interwencji w wypadku zauważonych przestępstw lub wykroczeń, w tym także związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, na które Policja będzie reagowała z pełną determinacją.

Aktualności szkolne

Turniej Gier Komputerowych

17 lutego 2018 roku w Zespole Szkół Technicznych w Janowie Lubelskim odbyły się bardzo nietypowe zawody - Turniej Gier Komputerowych. Ogłoszenie tego spowodowało niemałe emocje wśród niektórych uczniów naszej szkoły. Już do 2 lutego było wiadomo, kto z naszej szkoły tam zagra, a byli to: Mateusz Grab, Piotr Breś, Paweł Drozd, Maksymilian Widz oraz Krystian Wiechnik. 17 lutego o 8:30 wybraliśmy się tam wypoczęci, gotowi i na pewno podekscytowani. Turniej zaczął się o 9:00. Po wylosowaniu grup wiedzieliśmy, że nie będzie łatwo. Pierwsza grupa składała się z Godziszowa, Wólki Ratajskiej i Janowa Lubelskiego, a druga z Zespołu Szkół Technicznych z Janowa Lubelskiego, Białej, oraz drugiej drużyny z Janowa. W pierwszym meczu przyszło nam zmierzyć się z Janowem. Po 50-minutowej walce wygraliśmy przewagą zaledwo jednej rundy. Zaraz po tym spędziliśmy godzinę oglądając inny mecz, a także w międzyczasie odpoczywając. Nasz odpoczynek nie trwał długo, bo zaraz po tym graliśmy przeciwko Wólce, ponownie wygrywając, ale tym razem 16:12. Oznaczało to dla nas wyjście z grupy. Po 3 godzinach odpoczynku, oglądania kolejnych meczów pozostałych drużyn, przyszła pora na półfinały. Najpierw wygrało ZST, później przyszła pora na nas. Od razu zyskaliśmy przewagę 8:1, jednak zostaliśmy zaskoczeni taktyką, co wkrótce zakończyło połowę wynikiem 9:6. Później było tylko gorzej, ale na szczęście spokój i opanowanie pozwoliło nam poprawić sytuację na naszą korzyść i w ciągu kolejnych 10 minut wygraliśmy 16:13. Zaraz po tym, o godzinie 19, do pojedynku o trzecie miejsce stanęły obie drużyny z Janowa. Z wielkim zainteresowaniem oglądaliśmy tę rozgrywkę, kibicując jednej z drużyn oraz rozmawiając z organizatorami, którzy mieli niedługo stanąć przeciwko nam w finale. O 20:00 doczekaliśmy się ostatniego meczu, który wtedy mieliśmy zagrać - finał. Cały mecz był ciężki i żeby dać radę, musieliśmy się opanować i skupić, a nie było to łatwe, biorąc pod uwagę że było to 11 godzin odkąd tam przyjechaliliśmy. Ale wiedzieliśmy, że drugie miejsce nam nie wystarczy. Dlatego byliśmy gotowi walczyć do końca. Tak jak się spodziewaliśmy, samych organizatorów, czyli uczniów ZST, nie było łatwo pokonać. Żadna z drużyn nie mogła zdobyć przewagi aż do drugiej połowy, kiedy był wynik 12:15 i od ich zwycięstwa, a naszej porażki dzieliła tylko 1 runda. Na nasze szczęście potrafililiśmy się zebrać i zremisować mecz wynikiem 15:15. Dotrwaliśmy do dogrywki, w której musieliśmy zagrać po 3 rundy na obu stronach. Pierwsza runda nie zakończyła się dla nas ciekawie, ale od razu po niej wygraliśmy więc wynik po pierwszej połowie wynosił 2:1. Druga połowa zaczęła się podobnie - ZST ponownie wygrało pierwszą rundę i tutaj stres osiągnął najwyższy poziom. W końcu stawka nie była mała. Na szczęście wygraliśmy kolejną, a później następną rundę, kończąc dogrywkę wynikiem 4:2, a cały turniej 4 wygranymi meczami, nie przegrywając ani razu. Po pogratulowaniu naszym przeciwnikom odebraliśmy wszyscy nagrody i z uśmiechami na twarzy, każdy wrócił do domów na zasłużony odpoczynek. Dziękujemy za wspaniale zorganizowany turniej, na którym nie brakowało emocji ani przez chwilę, nie mówiąc nawet o samym finale.

Mateusz Grab kl III

HUMOR Z ZESZYTÓW SZKOLNYCH

Koń trojański to była zdradziecka sztuka!!!

Więś była samowystarczalna: kobiety dostarczały mleka, mięsa i skór

Wisła płynąc przez Żuławy wpada w depresję

Kochanowski czczył piękno kobiet i ludzi.

Uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej w Godziszowie Pierwszym na turnieju wiedzy pożarniczej

Uczniowie ze szkoły podstawowej oraz gimnazjum w Godziszowie Pierwszym jak co roku uczestniczyli w turnieju wiedzy pożarniczej. W 2018 roku odbyła się XLI edycja ogólnopolskiego turnieju pod hasłem „MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM”. W lutym odbyły się eliminacje szkolne. W etapie szkolnym wzięło udział 10 uczniów szkoły podstawowej i 14 uczniów gimnazjum. Do etapu gminnego turnieju zakwalifikowali się:

Młodsza grupa wiekowa

Klaudia Dobrzyńska, kl VI

Marcin Widz, klasa V

Tomasz Widz, klasa V

Starsza grupa wiekowa:

Edyta Drzazga, klasa II

Jakub Kotuła, klasa III a

Julia Gałus, klasa VII a

6 marca 2018 roku w Publicznej Szkole Podstawowej w Godziszowie Pierwszym odbyły się eliminacje gminne. Konkurs przeprowadziła komisja w składzie:

Wiktor Albinia, młodszy kapitan Państwowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim – przewodniczący, Tadeusz Zegan, komendant gminny Ochotniczej Straży Pożarnej w Godziszowie – członek, Krystyna Krzos, sekretarz gminny Ochotniczej Straży Pożarnej w Godziszowie – członek, Marian Ciupak, wiceprezes zarządu gminnego Ochotniczej Straży Pożarnej w Godziszowie – członek. Nagrody wszystkim uczestnikom turnieju wręczył wójt gminy Godziszów Pan Józef Zbytńiewski. Pierwsze miejsce w starszej grupie wiekowej zajęła uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej w Godziszowie Pierwszym Edyta Drzazga. Drugie miejsce w młodszej grupie wiekowej zajęła uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej w Godziszowie Pierwszym Klaudia Dobrzyńska. Finaliści eliminacji gminnych w dniu 26 marca 2018 roku w Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim wezmą udział w etapie powiatowym turnieju.

mgr Krzysztof Kamiński

Mateusz Grab zwycięzcą!

Uczniowie naszego gimnazjum 23 marca 2018 r. wzięli udział w IX Międzyszkolnym Konkursie z Języka Angielskiego dla Gimnazjalistów organizowanym przez Liceum Ogólnokształcące im. Bohaterów Porytowego Wzgórza w Janowie Lubelskim. Wśród biorących udział uczniów gimnazjum z powiatu janowskiego wyróżnił się Mateusz Grab uczeń klasy III naszego gimnazjum zdobywając I miejsce w konkursie. Mateusz poradził sobie najlepiej z testem leksykalno – gramatyczno – komunikacyjnym z elementami wiedzy o kulturze oraz rozumieniem tekstu słuchanego i czytanego. Udowodnił, że pracą i systematycznością można zdobyć upragniony tytuł finalisty pomimo dużej konkurencji i wyrównanego poziomu. W zeszłym roku uczeń zajął II miejsce w tym konkursie. Mateusz oprócz nagrody rzeczowej zdobył 5 punktów rekrutacyjnych do liceum. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w rozwijaniu znajomości języka angielskiego!

Edyta Pecko

**„Leć nad Polskę w czasy wieczne,
Ty nasz Orle Biały...”**

Biało-czerwona flaga, godło z Białym Orłem w złotej koronie na czerwonym tle i „Mazurek Dąbrowskiego” to najważniejsze symbole naszej państwowości. Stanowią one o tożsamości narodu oraz obywateli. Są wyrazem czci, szacunku i wartości narodowych, ich dzieje to także część historii państwa. Są również wyrazem patriotyzmu i oddania sprawie najwyższej, jaką jest Ojczyzna.

Kiedy państwowych świąt czy innych doniosłych wydarzeń w życiu naszej polskiej zbiorowości chcemy w sposób szczególny poczuć łączącą nas więź, odwołujemy się właśnie do tych symboli. Dla nas, Polaków, są one wyjątkowo cenne. Otaczanie symboli RP czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego z nas. W ramach jednego z działań Publicznej Szkoły Podstawowej w Wólce Ratajskiej wpisanych w jubileuszowe obchody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, był udział uczniów w ogólnopolskim konkursie plastycznym pod patronatem marszałka Senatu RP „Orzeł Biały - nasza duma”. Najważniejszym celem tego konkursu było zainteresowanie dzieci i młodzieży znaczeniem symboli naszej państwowości, a także popularyzacja wiedzy o godle narodowym jako jednym z najistotniejszych znaków polskiego państwa. Temat pracy konkursowej to polskie godło (począwszy od czasów Mieszka I do czasów współczesnych) wykonane dowolną techniką plastyczną. Nasi uczniowie bardzo sumiennie podeszli do powierzonego im zadania, zaskoczyli pomysłowością i oryginalnością wykonanych

przez siebie Orłów. W sumie było ich 47, toteż wyłonienie najlepszych prac okazało się niełatwym zadaniem. Szkolna komisja brała pod uwagę przede wszystkim zgodność z tematem, umiejętność wykorzystania materiałów plastycznych w kontekście tematyki konkursu oraz estetykę wykonania. Prace, które zostały zakwalifikowane do dalszej oceny w biurze senatora G. Czeleja należą do: Aleksandry Kulpy (kl. VI), Adama Sosnowki (kl. V) oraz Łucji Drzazgi (kl. IV). Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali symboliczne nagrody. Serdecznie gratulujemy!

Dorota Żyśko

„Mój Chrystus połamany”

**Pomyśl bracie – może być tak,
Że raz tylko i nigdy więcej
Przejdzie obok i da ci znak
Chrystus żywy z krzyżem na ręce.”**

M.J Kononowicz

„Mój Chrystus połamany” to tytuł inscenizacji słowno-muzycznej, którą uczniowie PSP w Wólce Ratajskiej zaprezentowali w kościele podczas rekolekcji wielkopostnych. Scenariusz oparty na książce pod tym samym tytułem, autorstwa hiszpańskiego jezuity o. Ramona Cue Romano opowiada o tym, jak często możemy takiego Chrystusa odnaleźć w każdym z nas lub obok nas. Jest wśród tych najbardziej opuszczonych, zaniedbanych, chorych. I choć krzyża nie można dostrzec, to dźwiga go każdy człowiek: mały i duży, biedny i bogaty. Wymowne treści skłoniły do refleksji nad samym sobą, swoim postępowaniem i życiem.

Historia oszpeconej, połamanej figurki okazała się wspaniałą nauką, pomogła zrozumieć to, czego Chrystus oczekuje od człowieka. Spektakl uświadomił zebranym, że zranienia nie omijają nikogo, dlatego każdy potrzebuje wsparcia i pomocy. Krzyż jest wpisany w istotę człowieczeństwa, ale człowiekowi trudno jest zrozumieć sens cierpienia, którego doświadcza. Przedstawienie wprowadziło wszystkich w nastrój zamyślenia, wyciszenia, dostarczyło wielu głębokich wzruszeń. Uczniowie z przejęciem i zaangażowaniem wcieliili się w swoje role i w dobitny sposób przypomnieli znaczenie krzyża oraz przybliżyli postać Chrystusa cierpiącego, proszącego nas, abyśmy byli Jego ramionami i nogami we współczesnym świecie.

Dorota Zyško

Mamy Laureata z historii!

W konkursach przedmiotowych organizowanych przez Lubelskiego Kuratora Oświaty uczestniczy wielu uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, ale tylko najlepsi docierają do ostatniego etapu wojewódzkiego. Każdy z trzech etapów wymaga od ucznia obszernej wiedzy historycznej, wykraczającej często poza założenia programowe szkoły podstawowej i gimnazjum.

Oprócz dużej wiedzy faktograficznej i znajomości procesów historycznych, uczniowie muszą wykazać swoistą pasję danym przedmiotem. Spośród 65 finalistów konkursu z historii, tylko 24 uzyskało tytuł laureata. Jest wśród nich nasza uczennica Dominika Moskał – z III klasy

Publicznego Gimnazjum w Zdziłowicach. Laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim otrzymują w gimnazjum z danego przedmiotu celującą roczną ocenę klasyfikacyjną, są zwolnieni z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, uzyskując najwyższy wynik. Ponadto przyjmowani są do wybranej szkoły ponad gimnazjalnej w pierwszej kolejności. Dominika już teraz zapewniła sobie miejsce w wybranej szkole średniej. Gratulujemy! Jest to wyjątkowy sukces i powód do dumy zarówno dla Dominiki jak i naszej szkoły. Sukces Dominiki niech będzie motywacją dla innych uczniów.

Krzysztof Breś

Wizyta w Teatrze Muzycznym

We wtorek 20 marca, uczniowie klasy IVa, IVb i VI Szkoły Podstawowej w Zdziłowicach wraz z wychowawcami, udali się do Teatru Muzycznego w Lublinie, aby bliżej przyjrzeć się nieznanym historiom o najślynniejszym kocie i jego Panu Janku.

„Kot w butach” - jeden z najatrakcyjniejszych tytułów baśniowej klasyki, znany jest chyba wszystkim. Aktorzy wspaniale odegrali swoje role, a scenografia była rewelacyjna. Tego, co się dzieje na scenie w „Kocie w butach” nie da się opisać słowami, to trzeba przeżyć. „Kot w butach” to przedstawienie dla dzieci przygotowane na podstawie bajki Jana Brzechwy. Jednak reżyser, wprowadził do spektaklu również nowe postaci. Wśród wielu przygód spotykają oni na swojej drodze przemądrzałe kuropatwy, dzielne zające, a także czarownicę i czarnoksiężnika który zmienia się w groźnego lwa, sprytną żmiję, a nawet w mysz. Jak w każdej z bajek wszystko dobrze się kończy, Janek żeni się z królewną, a kot... łapie myszy w królestwie.

Tekst. K. Breś

Przedstawienie teatralne pt. „Pinokio”

Mimo zimowej aury poranek pierwszego dnia wiosny upłynął na sympatycznym spotkaniu uczniów z Pinokiem. Ten bajkowy bohater tym razem pojawił się w naszej szkole jako marionetka. Aktorzy z białostockiego teatru FORMA przedstawili historię drewnianego Pajaca, który po wielu doświadczeniach stał się chłopcem. Zanim to jednak się stało, Pinokio musiał przestać kłamać i naprawić swoje dotychczasowe błędy. W tej niezwykle przemianie towarzyszyli pajacykowi kochający Dżepetto, wyrozumiała Wróżka, Gadający Świerszcz oraz ci, którzy próbowali sprowadzić biedaka na manowce, czyli Lis i Kot. Młoda widownia wzięła czynny udział w przedstawieniu, niejednokrotnie podpowiadając Pajacykowi, która droga życiowa będzie dla niego odpowiednia, czym powinien się kierować w swoim postępowaniu oraz jakich niebezpieczeństw trzeba unikać w życiu.

Postępowanie drewnianego Pajaca na pewno uzmysłowiło najmłodszym, że lekceważenie najbliższych może doprowadzić do katastrofy, natomiast wejście na drogę rozsądku zagwarantuje szczęście i powodzenie.

Tak właśnie było w przypadku Pinokia, który z niesfornego drewnianego pajaca stał się prawdziwym chłopcem o szlachetnym sercu.

A.Rawska-Widz

Tenis stołowy- Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Sukcesem zakończył się start naszego ucznia Konrada Adamka na powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w tenisie stołowym. Nasz doświadczony i utytułowany zawodnik nie zawiódł oczekiwań i na turniej który odbywał się w Dzwoli wywalczył trzecie miejsce. Jednocześnie Konrad awansował na zawody rejonowe, gdzie wystartuje jako reprezentant powiatu janowskiego.

T.Pachuta

Powitanie wiosny w Szkole Podstawowej w Andrzejowie

Uczniowie szkoły w Andrzejowie w tym roku powitali wiosnę w nieco innym miejscu i w inny sposób. Na ten dzień zaplanowana została wycieczka do Lublina. Był to wyjazd integracyjny z

uczniami szkoły w Wólce Ratajskiej. Wyjazd miał na celu zwiedzanie miasta oraz poznanie jego historii, co osiągnięto podczas pokonywania trasy podziemnej na Starówce. Chwile refleksji uczniowie zaznali oglądając seans filmowy w kinie 4DX. Dla dzieci były to niesamowite wrażenia, które mogły odczuwać nie tylko za pomocą wzroku i słuchu ale wszystkimi zmysłami jednocześnie. Jednak największą atrakcją okazał się pobyt w Manii Skakania, gdzie uczniowie ćwiczyli swoją sprawność skacząc i wykonując różne ćwiczenia akrobatyczne na trampolinach oraz nurkując w basenach wypełnionych po brzegi gąbkami. W czasie

wycieczki uczniowie przeżyli niezapomniane chwile, poznali kolegów z sąsiedniej szkoły, oraz nawiązali z nimi trwałą przyjaźń.

M. Tylus

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Andrzejowie odnoszą sukcesy w konkursach

Uczniowie szkoły w Andrzejowie od wielu już lat osiągają wysokie wyniki w konkursach organizowanych przez Policję Powiatową w Janowie Lubelskim oraz Powiatową Straż Pożarną w Janowie Lubelskim. Nasi uczniowie reprezentują nie tylko szkołę, ale też gminę i powiat. Tak też było i w tym roku. Po przeprowadzonych eliminacjach szkolnych w konkursie Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej do etapu gminnego zakwalifikowali się uczniowie: Mateusz Mucha, Mateusz Moskowicz i Adam Kotrybała. Uczeń Mateusz Mucha z klasy VI zajął I miejsce w etapie gminnym,

a Mateusz Moskowicz z klasy V miejsce III. Dwa pierwsze miejsca były przepustką do reprezentowania gminy Godziszów na szczeblu powiatowym. W eliminacjach powiatowych Mateusz Mucha zdobył największą ilość punktów i stał się reprezentantem całego powiatu janowskiego na szczeblu wojewódzkim. W województwie lubelskim wszedł do finału gdzie zdobył IV miejsce. Kolejnym konkursem z udziałem naszych uczniów był Konkurs Wiedzy Prewencyjnej „Jestem Bezpieczny”. Po eliminacjach szkolnych wyłoniona została drużyna w składzie: Mateusz Moskowicz, Natalia Drzazga i Aleksandra Moskal. Uczniowie ci wzięli udział w etapie gminnym tego konkursu zdobywając najwyższą ilość punktów. Zostali zakwalifikowani do etapu powiatowego, gdzie będą reprezentować gminę Godziszów. W konkursie tym uczniowie naszej szkoły odnoszą sukcesy już od wielu lat, reprezentowali nie tylko gminę Godziszów na szczeblu powiatowym, ale również powiat janowski w etapie wojewódzkim. Życzymy im i w tym roku jak najlepszych sukcesów.

M. Tylus

Sukcesy na Konkursie Piosenki Obcojęzycznej

Druga edycja konkursu organizowanego 25 kwietnia 2018 roku przez Zespół Szkół im. Wincentego Witosa w Janowie Lubelskim okazała się dla naszych gimnazjalistów jeszcze bardziej owocna niż ubiegłoroczna. Uczennice klasy II „b” w składzie: Justyna Kotuła, Marta Baran, Magdalena Bożek, Edyta Drzazga, Katarzyna Jaskowska, Aneta Kiszka, Martyna Sosnowka, Anna Stolarz zdobyły II miejsce w konkursie z piosenką wykonywaną w języku rosyjskim „Malinki”. Żywe tempo, z nutą muzyki ludowej i rapu, wyjątkowo przypadło do gustu publiczności, a jury doceniło wszelkie walory zespołu wokalnego. Równie barwnie zaprezentowały się ich starsze koleżanki z klasy III „b”: Emilia Chmiel, Wiktoria Kamińska oraz Natalia Bober, Emilia Oleszko, Emilia Wasil i Kamila Widz. Wszystkie artystki zapracowały na przyznane wyróżnienia, zdobyte przez Emilię Chmiel, Wiktorię Kamińską i Emilię Wasil. Melodyjny język rosyjski pięknie brzmiał w utworach o różnej tematyce: o miłości, o bajkach, o rozterkach młodych ludzi. Organizatorzy konkursu docenili wysiłek i talent młodzieży. Każdy uczestnik konkursu otrzymał pamiątkowy dyplom, słowa uznania i podziwu dla tego, co robią, natomiast słodki poczęstunek dopełniał całość, którą będziemy mile wspominać. Pozostało jeszcze przygotować się do występów dla szerszej publiczności, gdyż zostaliśmy zaproszeni na uświetnienie „Majówki u Witosa”- corocznej imprezy promującej szkołę. Miło poczuć się gwiazdą, ale przed nami jeszcze dużo, dużo pracy, na szczęście przyjemnej. Reprezentanci z klas II „b” i III „b” włożyli mnóstwo pracy w występy artystyczne. Trud zebrał owoce.

Wiesława Drewniak

Nasza historia...

W kwietniu br. uczniowie PSP w Godziszowie Drugim uczestniczyli w niezwykłej lekcji historii dzięki zaproszeniu na obchody Święta Wojsk Inżynieryjnych - „Dzień Saperów” przez dowództwo 3 Batalionu Inżynieryjnego w Nisku. Nadrzędnym celem wycieczki było promowanie wśród dzieci idei patriotyzmu, kształtowanie poczucia świadomości narodowej i szacunku wobec własnego państwa. Tego dnia dzieci dowiedziały się, że żołnierze oraz wojsko od dawna pełni ważną rolę, ponieważ nieustannie zapewnia bezpieczeństwo swoim obywatelom. Tę niezwykłą lekcję rozpoczęliśmy, sięgając do długoletniej tradycji naszego kraju, od uczestnictwa we Mszy św. odprawionej na Placu Wolności w intencji Ojczyzny oraz żołnierzy i pracowników

Garnizonu
N i s k o .
M o g l i ś m y
r ó w n i e ż
w y s t ł u c h a ć

pięknych piosenek żołnierskich w wykonaniu harcerzy, obejrzeć defiladę i pokazy orkiestry wojskowej. Następnie, po uroczystym apelu, pod opieką przewodnika zwiedzaliśmy teren kompleksu koszarowego tamtejszej Jednostki Wojskowej. Mieliśmy również możliwość spróbowania „wojskowej grochówki”, która wszystkim smakowała wyjątkowo! Kolejnym punktem naszej wycieczki było zapoznanie uczniów z historią i funkcjonowaniem jednostki wojskowej, jej specyfiką oraz uzbrojeniem będącym na wyposażeniu żołnierzy. Uczniowie mieli również możliwość wziąć broń do własnych rąk, przymierzyć odzież maskującą żołnierza, a także z bliska przyjrzeć się pojazdom gąsienicowym i kołowym, m.in. spycharkom szybkobieżnym, cysternom, mostom samochodowym, najnowszej generacji Quadrom TBG BLADE 1000 I. Ochoptnicy oglądali również pojazdy od wewnątrz. Emocji tu więc nie brakowało... Chłopcy byli zachwyceni wizytą w Jednostce Wojskowej i wielu z nich zadeklarowało się, że w przyszłości chce zostać żołnierzami. Dziewczynom również mundur żołnierza nie był obojętny. Jesteśmy przekonani, że taka lekcja wiele dzieci nauczyła, bo najlepiej zapamiętujemy to, co dostarcza nam wielu przeżyć. Po zakończonej wycieczce pojechaliśmy do lubianego przez wszystkie dzieci Mc Donald's by tam posiłnić się przed drogą powrotną. Z uśmiechem na twarzy i w dobrym humorze wróciliśmy do naszych domów. Dziękujemy jednemu z rodziców naszych uczniów, panu Grzegorzowi Widzowi, za poczynione starania, aby wycieczka doszła do skutku i była dla nas atrakcyjna!

Opracowała: Alina Kaproń

KATYŃ, PAMIĘTAMY, DZIĘKUJEMY!

13 kwietnia dzień rozpoczęliśmy Mszą Świętą ponieważ tego dnia w Polsce upamiętnia się polskich oficerów pomordowanych przez Sowieckie NKWD. Kiedy 17 września Rosja Sowiecka zaatakowała walczącą z Niemcami Polskę, do niewoli Sowieckiej dostało się kilkaset tysięcy polskich żołnierzy. Od początku napaści sowieckiej oficerowie polscy byli oddzielani od żołnierzy niższych stopni i często zabijani na miejscu. Reszta gromadzona w obozach, potem przewożona na wschód. Decyzją Stalina z dnia 5 marca 1940 roku (5 marca to też data śmierci Stalina) polskich oficerów, którzy nie wykazali chęci przejścia na stronę Sowieców postanowiono zabić. Szacuje się, że w różnych miejscach zamordowano około 25000 polskich oficerów. Była to z jednej strony zemsta za Bitwę Warszawską, z drugiej zaplanowana akcja zniszczenia polskich warstw przywódczych związana z planowanym przejęciem władzy przez komunistów. Świadczy to o tym, że przebieg wojny i każdy z jej elementów był przez Stalina analizowany i planowany aż do końca. Resztę

elity, której Sowieci nie zdążyli zamordować w 1940 roku, zamordowali pomiędzy 1944 a 1963 – tych znamy jako Żołnierzy Wyklętych. 13 kwietnia ma symboliczny wymiar ponieważ w tym dniu kiedy kończono rozstrzeliwać polskich oficerów, rozpoczęły się wywózki ich rodzin na Syberię i do Kazachstanu w 1940 roku. 13 kwietnia 1943 roku Niemcy odkryli groby polskich oficerów w Katyniu, 13 kwietnia 1990 prezydent Gorbaczow przyznał, że za morderstwami polskich oficerów stoi Sowieckie NKWD. W naszej Szkole od 8 lat organizujemy apele ku czci polskich bohaterów, którym nie dane było walczyć o swoje życie, zabroniono nawet o nich mówić i pamiętać. Kłamali o nich przecież nie tylko Rosjanie. Mamy teraz czas aby wynagrodzić im 50 lat milczenia, mamy niepowtarzalną okazję aby wzorować na nich swoje życie, ponieważ byli to ludzie wierni do końca. Zginęli ponieważ nie zdradzili Ojczyzny. Cześć ich pamięci!

Mariusz Lenart

W dn. 25.04.2018r. w Gminnym Centrum Kultury i Promocji w Godziszowie odbył się II Gminny Konkurs Piosenki „Wiosenny hit”. Jury w składzie : Agnieszka Jaskowska – dyr. GBP, Aleksander Krzos – instruktor muzyczny, przewodniczący komisji i Zbigniew Michalczyk – instruktor muzyczny po przesłuchaniu wszystkich występów młodych artystów postanowiło przyznać następujące miejsca. Kategoria I klasy 0-III Zespoły: 1. „Słoneczko”. 2. „Wesołe nutki”. Soliści: 1. Marta Breś 2. Amelia Sosnowka 3. Jakub Sobótka Kategoria II – klasy IV-VI: Drugie miejsce duet Katarzyna Myszak, Trzecie miejsce duet Izabela Sobótka i Magdalena Zyśko. Solistki: 1. Julia Jaworska 2. Natalia Kowalczyk 3. ex-quo Kamila Kulpa i Katarzyna Krzysztoń. Kategoria III klasy VII i gimnazjum: 1. Karolina Małek. Przewodniczący komisji podziękował nauczycielom, wychowawcom, opiekunom i rodzicom za przygotowanie występujących i zaprosił na następny podobny konkurs, który odbędzie się w jesieni br. Jednocześnie zaapelował aby na przyszłość podkłady muzyczne umieszczać wyłącznie na nośnikach typu – pendrive co by znacząco usprawniło przebieg przesłuchań muzycznych i dobrać repertuar utworów adekwatnie do wieku i możliwości wokalnych.

Opracował: Zb. Michalczyk, foto A. Jaskowska, A. Machulak

Wiosenny hit

Nasza orkiestra na II Powiatowym Dniu Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną

10 maja w Janowie Lubelskim, po raz drugi odbył się Powiatowy Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną. Dzień ten, okazał się radosnym, majowym świętowaniem. Wspaniała atmosfera towarzyszyła, nie tylko występującym artystom, ale również wszystkim przybyłym gościom. Obchody rozpoczęły się Mszą Świętą, a po niej nastąpił uroczysty przemarsz ulicami miasta, do Janowskiego Ośrodka Kultury. W tym dniu, nie zabrakło naszego udziału. Młodzieżowa orkiestra dęta „AleGro”, działająca przy GCKiP w Godziszowie, pod batutą Aleksandra Krzosa, miała przyjemność powitać wszystkich uczestników, a tym samym wprowadzić ich w radosny nastrój. Z uśmiechem na twarzach,

wszyscy udali się do sali widowiskowej JOK, gdzie nastąpiła dalsza część artystyczna programu, a w nim, występy artystyczne wychowanków ORW, gimnazjalistów, podopiecznych DPS i Warsztatów zajęciowych. Obchody zorganizował Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Janowie Lubelskim, a współorganizatorami byli: „Barka” Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Janowie Lubelskim, Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Sandomierskiej w Janowie Lubelskim, Środowiskowy Dom Samopomocy w Janowie Lubelski i Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Janowie Lubelskim. Jest nam niezmiernie miło, że i my mogliśmy czynnie wziąć udział w obchodach tego dnia i uświetnić uroczystość swoim muzycznym akcentem.

Tekst i foto: A. Kaproń

29 kwietnia 2018 roku odbyły się główne strażackie uroczystości związane z Ogólnopolskimi Obchodami Dniami Ochrony Przeciwpożarowej i Gminnym Dniem Strażaka, połączone z poświęceniem i przekazaniem lekkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Zdziłowicach Pierwszych, oraz wręczeniem dyplomów i odznaczeń zasłużonym strażakom. Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w kościele parafialnym w Zdziłowicach odprowadzającą w intencji strażaków przez Biskupa Edwarda Frankowskiego, koncelebrowali księża kapelan strażaków ks. kan. Józef Krawczyk, ks. kan. Henryk Jaworski, ks. Krzysztof Tryka oraz proboszcz parafii ks. Stanisław Turek. Strażacy z ochotniczych straży pożarnych od wielu lat bezinteresownie niosą pomoc potrzebującym ludziom, ratując ich życie i dobytek. „Bogu na chwałę - ludziom na pożytek”, „Gotowi by służyć” - motta, które często widnieją na sztandarach jednostek straży pożarnej są odzwierciedleniem zasad jakimi na co dzień kierują się druhowie. Po mszy św. nastąpił przemarsz na plac OSP w Zdziłowicach Pierwszych. Skład kolumny defiladowej stanowiła strażacka orkiestra dęta przy OSP w Zdziłowicach Pierwszych pod batutą Eugeniusza Skrzyпка, poczet flagowy, uformowane pododdziały straży pożarnej, oraz poczy sztandarowe i zaproszeni goście. Dalsze uroczystości odbyły się na placu przed budynkiem remizy strażackiej. Gminny komendant OSP Tadeusz Zegan złożył raport o gotowości do uroczystości - Lubelskiemu komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej, członkowi prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego w Lublinie st. bryg. Grzegorzowi Alinowskiemu. Po dokonaniu przeglądu jednostek straży, nastąpiło uroczyste podniesienie flagi państwowej na maszt. Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Godziszowie – wójt Gminy Godziszów dh Józef Zbytniewski powitał przybyłych gości oraz przedstawił główne punkty uroczystości. Wśród gości zgromadzonych na uroczystości był biskup E. Frankowski i księża koncelebrowujący mszę świętą, poseł na Sejm RP - wiceprezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Janowie Lubelskim Jerzy Bielecki, Lubelski komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Grzegorz Alinowski, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Janowie Lubelskim Witold Kowalik, Honorowy prezes Zarządu Oddziału Państwowego Związku OSP RP w Janowie Lubelskim Henryk Dyguś, v-ce starosta Janowski Antoni Kulpa, burmistrz i wójtowie powiatu janowskiego, komendant Powiatowej Straży Pożarnej w Janowie Lubelskim st. bryg. Grzegorz Pazdrak, komendant Komendy Powiatowej Policji mł. insp. Janusz Kaniowski, kierownik Posterunku Policji w Godziszowie asp. sztab. Sławomir Ligaj, radni powiatowi i gminni, Przewodniczący Rady Gminy w Godziszowie Stanisław Daško, gminni komendanci straży z terenu powiatu janowskiego, przedstawiciele Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Godziszowie strażacy - ochotnicy z terenu gminy, sympatycy pożarnictwa. Jednym z ważniejszych wydarzeń obchodów Dnia Strażaka było uroczyste poświęcenie i przekazanie lekkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego. Samochód został, zakupiony ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Samorządu Gminy Godziszów, jako symbol wielkiego uznania dla Jednostki OSP w Zdziłowicach Pierwszych, za dotychczasową działalność. Aktu poświęcenia nowego samochodu dokonał biskup E. Frankowski w asyście przybyłych księży. Kolejnym ważnym punktem uroczystości tego dnia było wręczenie odznaczeń i dyplomów dla osób zasłużonych w działalności społecznej na rzecz ochrony przeciwpożarowej. Złotym Znakiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych został odznaczony druh Tadeusz Zegan. Ponadto wręczono: Złote Medale za Zasługi dla Pożarnictwa - 12 druhom, Srebrne Medale za Zasługi dla Pożarnictwa - 15 druhom, Brązowe Medale za Zasługi dla Pożarnictwa - 21 druhom. Wręczono również 34 druhom odznaki wzorowego strażaka. 13 członków dętej orkiestry strażackiej otrzymało dyplomy uznania za społeczną ofiarną działalność i podtrzymywanie strażackich tradycji, zachowując tradycje i folklor miejscowego społeczeństwa. W trakcie przemówień okolicznościowych głos zabrali: poseł na Sejm RP Jerzy Bielecki, komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Grzegorz Alinowski, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Janowie Lubelskim Witold Kowalik, v-ce starosta Janowski Antoni Kulpa. W swoich przemówieniach dziękowali strażakom za codzienną służbę, którą niosą drugiemu człowiekowi. Nie zabrakło również ciepłych słów podziękowań władzom administracji rządowej i samorządowej za wsparcie i pomoc na jaką zawsze mogą liczyć strażacy. Na zakończenie głos zabrał prezes OSP w Zdziłowicach Pierwszych Zenon Wcisło, który podziękował za otrzymany samochód, a w imieniu odznaczonych za gratulacje, wyróżnienia i wręczenie odznaczeń. W sposób szczególny podziękowania skierował do wójta gminy Godziszów Józefa Zbytniewskiego, komendanta Wojewódzkiej Straży st. bryg. Grzegorza Alinowskiego oraz posła RP Jerzego Bieleckiego za pomoc finansową. Podziękował również ks. Biskupowi Edwardowi Frankowskiemu i księżom za akt poświęcenia samochodu i za sprawowaną mszę świętą. Chórowi parafialnemu, orkiestrze za tak piękne śpiewanie i granie, gościom zaproszonym za przybycie, a miłośników dobrej muzyki zaprosił do posłuchania koncertu w wykonaniu dętej orkiestry strażackiej działającej przy OSP w Zdziłowicach Pierwszych.

Godziszów gryką stoi....

Krótki rys historyczny

Każdy region ma swoje specyficzne cechy, specyficzny charakter i jest na swój sposób piękny. Godziszów istnieje ponad 560 lat i ma bogatą historię. Gmina Godziszów położona jest na historycznym pograniczu Roztocza i dawnej ziemi sandomierskiej pomiędzy kompleksami leśnymi Puszczy Solskiej i Lasów Janowskich. To jedna z wielu typowo rolniczych gmin Lubelszczyzny, lecz wystarczy wjechać w obszar godziszowskiej gminy, aby zauważyć, że tutejsze rolnictwo zdecydowanie wyróżnia się w porównaniu do innych tego typu gmin. Miejscowość, o której mowa leży w odległości ok. 80 km na południe od Lublina. Nazwa Godziszów pochodzi z XIV wieku, od nazwy osobowej Godziesz lub Godzisz. Na terenie wsi był dwór, który nie przetrwał do naszych czasów, ale pamiętają go najstarsi mieszkańcy wsi. Godziszów jest malowniczo położony, oddalony od dużych aglomeracji miejskich. Wyróżnia się czystym powietrzem, mieszkańcy przywiązani są do ziemi i tradycji. W Godziszowie nadal żywa jest kultura ludowa. Zachowały się tu tradycyjne zwyczaje i obrzędy, pieśni i przyspiewki.

Gryka jako uprawa

W ostatnich latach Polska stała się jednym z czołowych producentów gryki na świecie. Jej uprawa ma charakter regionalny. Największa powierzchnia zasiewów wg. danych GUS znajduje się w województwach: lubelskim i dolnośląskim. Niewątpliwie największe skupienie upraw ma miejsce w powiecie janowskim. Do polski gryka przybyła wraz z Tatarami i uprawiana jest tu od ponad 500 lat. Rejon miejscowości Godziszów oraz powiatu Janów Lubelski jest tradycyjnie związany z uprawą gryki, produkcją kaszy i wyrobów z kaszy gryczanej. Gryka zwyczajna (*Fagopyrum*) znana jest od dawna jako dobry pożytek miododajny. Pszczoły pozyskują nektar z drobnych, białych lub różowych kwiatów gryki, kwitnących w od połowy czerwca do końca lipca. Wg różnych źródeł z jednego hektara gryki można uzyskać ok. 100 kg miodu, natomiast w skrajnie dobrych warunkach pogodowych produkcja miodu może sięgnąć nawet 200 kg z 1 hektara. Skuteczną metodą podniesienia plonowania gryki a zarazem uzyskania większej ilości miodu jest wstawianie pasiek bezpośrednio w łan rośliny. Grykę zaczęto uprawiać ok. 2000 r. p.n.e. w górskich rejonach północnych Indii. Gryka w Europie środkowej była znana już w neolicie. W XIII - XIV wieku jej uprawa rozpowszechniła się na zachód Europy. Do polski ziarno gryki dotarło wraz z najazdem Tatarów i osiedleniem się ich na terenach wschodnich. Dlatego spotykamy także inną nazwę gryki - tatarka.

Produkty regionalne w Godziszowie

Gmina Godziszów może pochwalić się aż dwoma specjalami wpisanymi na listę produktów tradycyjnych. Obydwa produkty oczywiście są związane z gryką. Jednym z tych produktów jest „Gryczok Godziszowski”, który powstaje z kaszy gryczanej. Kaszę otrzymuje się w kaszarniach poprzez odpowiednie działanie temperaturą i parą wodną pod ciśnieniem. W zależności od tych parametrów technologicznych w prażalniach ogniowych lub parowych otrzymuje się kaszę o pożądanej barwie, zapachu i smaku czyli odpowiednio „palona”. Kasza w takim procesie uzyskuje jasnobrazową lub ciemnobrazową barwę, lekko słodki smak i charakterystyczny zapach. Kasza gryczana króluje na stołach tutejszych mieszkańców przez całe stulecia, o czym świadczą przekazywane z pokolenia na pokolenie tradycje wypiekania gryczoka. Wypiek gryczoka wszedł na stałe do obrzędów związanych ze „Świętem Plonów” w tutejszej parafii. Na tradycyjnych dożynkach parafialnych już w latach 80 – tych przygotowywany był poczęstunek przybyłych na uroczystość parafian i gości zaproszonych, częstowano wypiekami z zebranych plonów m.in. gryczokiem. Od 1990 roku wypieki te są wożone na dożynki Ogólnopolskie do Częstochowy jako dary ołtarza i wotum wdzięczności za zebrane plony. Walory smakowe gryczoka godziszowskiego związane są z jego tradycyjnym wypiekiem w piecu chlebowym, ze składników wytwarzanych we własnych gospodarstwach. Produkty z których jest on wypiekany (kasza gryczana, mleko, masło, ser, jaja, mąka) są produktami naturalnymi nie zawierającymi żadnych środków konserwujących, co jest warte rozpropagowania i dalszego podtrzymywania tych tradycji.

Drugim produktem wpisanym na listę produktów tradycyjnych jest „Miód Gryczany Godziszowski”, poprzez Rejonowe Koło Pszczelarzy w Godziszowie. Miód pszczeli określane jest jako produkt spożywczy wytworzony przez pszczoły z nektaru roślin lub spadzi. Miód naturalny jest substancją wyprodukowaną z nektaru kwiatowego lub ze spadzi albo z obu tych surowców naraz. Na wytworzenie 1 kg miodu robotnice (rodzina pszczoła składa się z królowej, trutni i robotnic) muszą zebrać nektar z kilku milionów kwiatów oraz podać ten nektar, już w ulu, szeregowi zabiegów. W miodzie gryczanym występują związki typowe dla kwiatów gryki, zwłaszcza znaczne ilości magnezu, żelaza i innych biopierwiastków, co jest charakterystyczne dla ciemnych miodów. Stwierdza się także dużą ilość witaminy C oraz witamin: B1, B2 i PP. Występują również duże ilości enzymów i białek. Miód gryczany odznacza się wysoką aktywnością antybiotyczną. Rejon miejscowości Godziszów oraz powiatu Janów Lubelski jest tradycyjnie związany z uprawą gryki, produkcją kaszy i wyrobów z kaszy gryczanej. Miód ten wykorzystywany jest również do wyrobu miodów pitnych oraz wypieków cukierniczych. Ceniony jest także w ziołolecznictwie za zawartość rutyny. Wykorzystywany jest w profilaktyce chorób układu krążenia, min. w celu wzmocnienia naczyń włosowatych i leczeniu niedokrwistości. Ma pozytywny wpływ na poprawę stanu zdrowia u osób cierpiących na dusznicę bolesną, wykazuje działanie ochraniające i odtruwające na wątrobę. Jest stosowany wspomagająco przy odbudowie tkanki kostnej przy złamaniach oraz stosowany przy kłopotach z pamięcią, słabym wzrokiem i słuchem. Zawartość rutyny w częściach zielnych gryki może być wykorzystana w leczeniu blizn pooperacyjnych oraz osłonowo przy działaniu promieni X na organizm. Ponadto pozyskiwane z gryki związki flawonowe działają przeciwzapalnie i przeciwutleniająco. Tradycja wytwarzania miodu na terenie Godziszowa sięga do XI wieku. Wtedy rozpoczęły się początki osadnictwa na tym terenie. Istnieje legenda mówiąca o tym, że podczas wojen tatarskich w XI wieku jakaś grupa Tatarów, być może oddział powracających wojsk czy też uciekinierzy z armii, pozostała na tym terenie, wówczas nie zamieszkałym, będącym dziką puszcza. Ze względu na usytuowanie okolica była bardzo atrakcyjna. Liczne źródła czystej wody, dzika zwierzyna, a przede wszystkim możliwością fortifikacji były w tych czasach niezbędnym zabezpieczeniem dla istnienia osady. Tatarka (tak potocznie nazywa się tu grykę) jest od niepamiętnych czasów uprawiana na tym terenie. Możemy się domyślać, że w ten sposób (tzn. wraz z osadnikami tatarskimi) roślina pochodząca z Azji Środkowej znalazła się w Godziszowie. Bartnictwo na terenie powiatu janowskiego ma bardzo stare tradycje i sięga odległych czasów. Dobre warunki naturalne sprzyjają uprawie gryki w związku z tym pozyskiwany jest miód gryczany który jest znany od bardzo dawna. Jest leczniczy w schorzeniach układu krążenia. Już w latach siedemdziesiątych pszczelarze zawierali wieloletnie umowy kontraktacji produkcji ogrodniczej na sprzedaż miodu gryczanego. Podczas wydarzeń kulturalnych które odbywają się cyklicznie w Godziszowie takie jak Biesiada Malinowa czy Dożynki Gminne można nie tylko spróbować lokalnych specjalów przygotowanych na bazie lokalnych produktów, ale również zapoznać się z regionalną kuchnią, kulturą ludową i obyczajowością. Jest to również okazja do zaprezentowania dorobku gospodarczego i kulturalnego gminy.

Tekst. Anna Oleszko

Dzień otwarty ARiMR

17 kwietnia odbył się Dzień Otwarty Lubelskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Biurze Powiatowym w Janowie Lubelskim. Tematem przewodnim była tegoroczna kampania przyjmowania wniosków o płatności bezpośrednie w aplikacji eWniosekPlus. Celem spotkania z rolnikami było zachęcenie do jak najszybszego złożenia wniosku o dopłaty bezpośrednie przez Internet za pomocą aplikacji eWniosekPlus. Pracownicy biura służyli fachową pomocą i udzielali rolnikom cennych wskazówek. Podczas spotkań z rolnikami pracownicy Agencji wyjaśniali krok po kroku, sposób wypełniania wniosków przez internet. Celem imprezy było przybliżenie rolnikom i ich rodzinom charakteru pracy Biura Powiatowego ARiMR oraz promocja wdrażanych programów pomocowych, tak by jak najwięcej rolników mogło wykorzystać szansę na rozwój swojego gospodarstwa. W tym szczególnym dniu nie tylko beneficjenci - ale także być może przyszli rolnicy czy pracownicy instytucji rolnych - odwiedzili biuro powiatowe ARiMR. Z wizytą przybyły dzieci z przedszkoli gminy Godziszów wraz z opiekunami. Mali goście zostali zapoznani ze specyfiką pracy biura powiatowego, z zainteresowaniem obejrzeni pomieszczenia biurowe. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Janowie Lubelskim — Ewa Janus wraz z pracownikami przygotowała wiele atrakcji i konkursów dla najmłodszych uczestników. Na dzieci czekały kolorowanki, odblaski, baloniki i słodkości. Podczas spotkań nie zabrakło ciekawych rozmów i zabaw.

W tym ważnym dla nas dniu w biurze powiatowym odwiedzili nas Zastępca Dyrektora Lubelskiego Oddziału Regionalnego ARiMR Artur Pizoń, Wójt Gminy Godziszów Józef Zbytniewski, Kierownik PZDR w Janowie Lubelskim Marcin Sulowski, Kierownik PT KRUS w Janowie Lubelskim Grzegorz Ćwiek. Akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony rolników, wszyscy przybyli w tym dniu do biura agencji mogli, jak zawsze, liczyć na pomoc ze strony pracowników nie tylko w zakresie aplikacji eWniosekPlus. Uprzejmie przypominamy, iż wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich za 2018 rok można składać tylko przez internet za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus do 15 czerwca 2018 r.

tekst: ARiMR

Fotorelacja z Gminnego Dnia Strażaka

Nowiny Gminne

Adres redakcji: Urząd Gminy - Gminna Biblioteka Publiczna w Godziszowie, Godziszów Trzeci 123A/2
23-302 Godziszów, **telefon:** 158711455
e-mail: gazeta.nowinki@godziszow.pl

wydawca: Urząd Gminy w Godziszowie **druk:** Drukarnia Standruk
Redakcja: Agnieszka Jaskowska, korekta: Wioletta Kotuła
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treści artykułów publikowanych w „Nowinach Gminnych”. Zastrzegamy sobie prawo do skracania i adiacji tekstów.